

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delovne skupnosti tovarne obutve alpina žiri

LETNIK 19

ŠTEVILKA 11

ŽIRI, NOVEMBER 1979

Za nami je 9 mesecev stabilizacijskega leta

Že naslov sam me izziva, da se pri podaji rezultatov poslovanja v DO Alpina in TOZD dotaknem tudi gospodarskega trenutka Slovenije in Jugoslavije, v katerem smo z namenom, da bi lažje razumeli in znali doumeti težino finančnega uspeha.

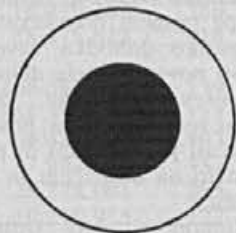
Kakšno je trenutno stanje, v katerem je naše gospodarstvo, oziroma njegov utrinek, katerega delček je tudi naša DO.

Kaže, da smo še vedno pri gospodarjenju neintenzivni, da imamo odnos do stroškov nepravilen, odnos do dohodka je ravno tako neustrezen; skratka bi lahko rekel, da nam geslo »ustvariti več« še vedno ni v krvi. Govorimo po novem, delamo pa po starem.

Premajhna rast proizvodnje, prevelika angažiranost sredstev v sami proizvodnji, v zalogah materialov, v nedovršeni proizvodnji, v zalogah gotovih izdelkov... mislim, da je poslovanje še vedno premalo smotno. Na področju porabe se velja predvsem dotakniti področja investicij. Tod lahko ugotavljamo, da 50% sredstev potrošimo za gradnjo stavb, kar je značilno tudi za Alpino, seveda zaradi

razmeroma majhnega zagona v preteklih letih. Bolj bi morali vplivati na učinkovitost pa tudi vsaj na delno preusmeritev proizvodnje; še vedno pa se investira po starem, in ne po osnovi večjega dohodka, večje produktivnosti, večjega izvoza in zmanjšanja zaposlenosti. Kdor je bil s svojo investicijo vključen v plan, je bilo to doslej že dovolj, da je imel »vstopnico« za reševanje pri bankah in drugod, če ne, so bile težave. Kljub vsem tem naporom in bodoči investicijski politiki pa ob tej

Nadaljevanje na 2. strani

PRODAJA V JESENI

Jesensko kolekcijo smo pričeli prodajati v avgustu in prodaja se je nadaljevala do konca oktobra. Postavljeni plan prodaje za naše prodajalne v teh treh mesecih nismo v celoti dosegli, pričakujemo pa, da bomo v naslednjih dveh mesecih to nadoknadili.

V mesecu septembru je bilo lepo in toplo vreme, kar je vplivalo na prodajo jesenske obutve. V glavnem so ženske še nosile sandale, tako da je bila prodaja nizke obutve slabša. V tem času smo največ prodajali otroško obutev, copate in športno obutev. Septembra lanskega leta smo prodali enako število ženskih škornjev kot salonk. Letos škornjev še sploh nismo prodajali, salonk pa smo prodali le nekaj tisoč parov več kot lansko leto. V oktobru se je že začela prodaja ženskih škornjev in druge zimske obutve, še vedno pa so se prodajali ženski nizki čevlji. Kljub temu nam bo od ženske nizke obutve ostalo precej zaloge, zato smo že zmanjšali naročilo salonk, ki naj bi jih izdelali za prodajno sezono pomlad 1981.

V prvih dneh novembra je zelo porasla prodaja zimske obutve, predvsem obutve za po smučanju in škornjev. Če se bo prodaja nadaljevala tako, lahko pričakujemo, da bomo v novembru prodali že velik del zimske obutve.

Upamo, da se bodo pričakovanja o uspešni prodaji v zimskih mesecih uresničila in tako bomo tudi dosegli postavljeni plan prodaje.

Silva Pivk

Jože Štucin — vodja TOZD Plastika, govori na zboru delavcev ob obravnavi 9-mesečnega obračuna

Ob dnevu republike
29. novembru
iskreno čestitamo vsem
sodelavkam in sodelavcem

ZA NAMI JE 9 MESECEV »STABILIZACIJSKEGA« LETA

(Nadaljevanje s 1. strani)

priliki velja opozoriti, da bo za Alpino življenjskega pomena, da investicijska sredstva v prihodnjem letu nameni v stavbe in opremo šivalnic, če želimo obdržati, če že ne povečati, našo količinsko izvozno usmeritev. To pa pomeni razreševati problematiko dohodka, izvoza in uvesti nove kvalitete delovanja, zmanjševati stroške, zmanjševati vezavo denarja, poskušati povečati proizvodnjo in prodajo in to na domačem in tujem tržišču.

Nimam namena trditi, da bomo to zlahka napravili, ker se zavedam da obstoja kopica problemov, a vendar je nujno, da naredimo vsaj del tega, če že ne vse, kar je v naši moči in potem kažemo na druge.

Zavedati se namreč moramo, da bo zmagoval le tisti, ki bo hiter. Mi pa še ugotavljamo naše napake in težave dokaj počasi, rešujemo pa jih ravno tako ne preveč z veliko vnemo in prepočasi.

V minulem obdobju letošnjega leta je večjemu delu gospodarstva uspelo kljub zapletenim in težkim razmeram ne pretrgano proizvodnjo in njeno nadaljno rast. Ravnanje z dohodkom je bilo v večini gospodarno. Neprimerno bolj so se povečala sredstva za sklade, kot pa za osebno porabo. Rast OD je dosegla nezavidljivo slabo raven in postaja kaj malo spodbudna.

Težnje (tendence) počasnejše rasti proizvodnje, ki nastajajo zaradi otežkočene oskrbe, narekujejo v naslednjih mesecih še večja prizadevanja, boljše skupno organiziranost in medsebojno povezanost, še večjo usmeritev v izvoz in selekcijo uvoza.

Devizna sredstva za četrto četrtletje so večinoma že porabljena, zato bo zdaj in v začetku prihodnjega leta oskrba z uvoznimi reprodukcijskimi materiali še bolj otežkočena in bo zavirala proizvodnjo. Na tem področju se v zadnjem času bi-jejo dokaj hude bitke.

Nič več ne uspe reševati vseh teh vprašanj s samoupravnim dogovarjanjem, združevanjem dela in sredstev in dohodkovnim povezovanjem. Čedalje pogostje se čutijo pritiski, izsiljevanje, regionalno in lokalno zapiranje, nedovoljeno povečanje cen in podobno. Vse to pa zavira proizvodnjo, poslabšuje oskrbljenost, pospešuje inflacijo in zmanjšuje učinkovitost gospodarjenja.

Podatki, da je po 6 mesecih gospodarstvo za splošno in skupno porabo moralo izločiti skoraj 25%, bistveno več kot je bilo predvideno z resolucijo oziroma je porasla vsota amortizacijskih sredstev.

Vse to je dokaz več, da se v dosedanjih razmerah gospodarjenja nerealno izkazuje dohodek, ki kot tak pomeni nerealno osnovo in vir vseh oblik porabe. Zato bi bilo nujno, da se najavljene spremembe zakona o revalorizaciji in amortizaciji relaizirajo že letos.

Oglejmo si sedaj nekoliko поблиže nekaj najpomembnejših podatkov o poslovanju naše delovne organizacije in njenih TOZD v tem obdobju.

ŽE 1 MILIJON PAROV

Letos se je prvič zgodilo, da smo že v 9 mesecih pri obutvi dosegli 1 milijon parov. To kaže na to, da je bilo količinsko narejenih za 4% več obutve kot leta 1979 in že 11% več izdelkov iz PVC, kar je vrednostno

predstavljalo 680 milijonov in to kljub mnogim problemom s pomanjkanjem delavcev in izostankov z dela.

KOLIČINSKA IN VREDNOSTNA PROIZVODNJA V DEVETIH MESECIH 1980

TOZD	KOLIČINA IZD.		PAROV INDEKS	VREDNOST PROIZVODNJE		INDEKS	DOSEG KOL. PLANA	VRED.
	1980	1979		1980	1979			
Obutev								
Žiri	1.015	975	104	483.334	361.922	134	114	133
Obutev								
Gor. vas	205	218	94	57.269	44.955	127	94	87
Plastika								
Žiri	3.050	2.741	111	140.028	112.766	124	108	107
Skupaj	—	—	—	680.631	519.643	131	—	122

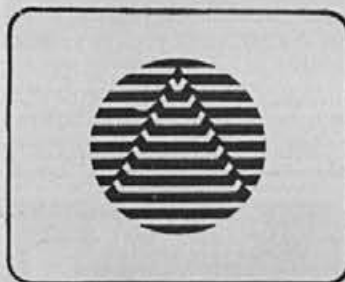
Omeniti velja, da smo v tem obdobju imeli tudi izpad zaradi požara. Ne gre pa prezreti, da bi po zmogljivostih montaže količina izdelanih parov lahko bila občutno večja, če bi šival-

ozko grlo, ki ga bo nujno treba odpraviti v čim krajšem možnem času.

KVALITETA ŠE VEDNO ŠEPA

Kvaliteta izdelave pri obutvi in PVC se tudi v tretjem četrtletju ni popravila. Stare napake se še vedno pojavljajo in skrajni čas je, da se pričnemo zavedati, da bo bitka za obstoj vedno težja in da bo prostor pod soncem in na trgu zagotovljen le za kvaliteto in cenenost.

V letošnjih prvih 9 mesecih je bilo v TOZD Obutev v Žireh dnevno izdelanih 5.455 parov, oziroma 6,7 na delavca, v TOZD Obutev Gorenja vas 1.102 para zgornjih delov, v TOZD Plastika 16.398 parov izdelkov. Primerjava s preteklim obdobjem, oziroma lanskim letom ni primerna glede na spremenjeno strukturo izdelkov in asortimana.

nice zmogle napraviti več zgornjih delov in bi bila proizvodnja redno preskrbljena s potrebnimi materiali. Zlasti v zadnjem času postaja problem zgornjih delov, oziroma šivalnic in njenih kapacitet zaradi več vzrokov in zmanjšanjem razpoložljivih minut s strani kooperanta VIKO iz Varaždina osnovno

PRODUKTIVNOST V DEVETIH MESECIH 1980

DEVETMESEČJE 1980	OBUTEV		PLASTIKA
	ŽIRI	GOR. VAS	ŽIRI
Poprečna proizv. na delovni dan	5.455	1.102	16.398
Poprečno število zaposlenih	813	170	133
Produktivnost na zap. v del. dnevu	6,7	6,5	123,3

RAZLIČEN DOSEG NORM

Doseg norm je bil v prvih 9 mesecih različen po TOZD. Medtem ko je TOZD Obutev Žiri dosegla normo v povprečju 117,3, je obutev Gorenja vas izkazovala 110,5 doseg, v TOZD Plastika pa je preseg znašal 142 %. Tako lahko ugotovimo, da je preseg v povprečju v DO znašal 115,9 %. Trend kaže, da se bomo ob koncu leta približali 20 % presegu norme oziroma meji ki je realnost in stimulativnost časovnih normativov že vprašljiva.

KAKO PA DELOVNI ČAS

Kako smo bili učinkoviti pri izrabi razpoložljivega delovnega časa? Podatki kažejo, da ne optimalno, kar 21% fonda delovnih ur ni bilo v DO izkoriščenih. Od tega zaradi dopusta in praznikov 12%, 9% pa je izpadov zaradi bolovanja. Izostanki se torej niso zmanjšali, temveč so celo večji za 2% kot lani v enakem obdobju.

Za zaloge velja enaka ugotovitev kot sem jo omenjal že uvodoma, da nam veže preveč denarnih oziroma obratnih

Ivan Capuder razlaga uspehe v prodaji

dogovarjamo se – dogovorili smo se

sredstev; saj le-te znašajo preko 500 milijonov din in to pri osnovnem materialu 111 milijonov din, gotovih izdelkov na skladišču za 142 milijonov din, v MPM pa za 233 milijonov din, kar pomeni 59% več, preostanek pa v proizvodnji kot polizdelki.

Edina objektivna okoliščina za takšen nivo pri materialu je pereča problematika z uvozom in uvoznimi režimi in težave pri tem. Medtem, ko za določene materiale velja opozoriti, da »taborijo« v skladišču že od februarja pa se do današnjega dne niso porabili ali odprodali.

KAKO PA PRODAJA?

Količinski plan prodaje v MPM je bil dosežen 96%; tako

da je bilo prodanih 1.024.000 parov v vrednosti 402 milijonov din. Grosistom smo prodali za 58 milijonov din in izvozili 346.000 parov PU podplatov v vrednosti 21 milijonov din. Vrednostni podatki izvoza, izraženi z dinarji, predstavljajo 74% povečanje vendar velja opozoriti, da je k tako visokemu % porasta prispevala tudi devalvacija dinarja v višini 30%, ki je bila opravljena 6. 6. 1980.

Na področju porabe sredstev za investicijske namene velja poudariti, da smo pretežni del porabili v TOZD Obutev Žiri v višini 25 milijonov din.

Tudi v TOZD Obutev so razpravljali o 9-mesečnem poslovanju

INVESTICIJE	v 000 din			
TOZD	Gradb. obj.	Oprema	Ostalo	Skupaj
OBUTEV ŽIRI	19.550	5.336	612	25.498
OBUTEV GOR. VAS	51	123	—	174
PLASTIKA	39	2.413	—	2.452
PRODAJA	11.247	1.896	144	13.287
DSSS	51	137	123	311
SKUPAJ	30.938	9.905	879	41.722

Za gradnjo skladišča gotovih izdelkov, ki je že končan in že obratuje. Celotna DO pa je v prvih 9 mesecih letošnjega leta angažirala 45 milijonov din investicijskih sredstev.

Za osebno porabo ali natančnejše, OD, smo v prvih 9 mesecih porabili 160 milijonov din ali 22% več kot lani v tem času. Z ozirom na resolucijska določila in dosežene rezultate se bo s poračunom OD z 4% povečalo povprečje 7.500, — dinarjev, ki smo ga zaposleni dosegli v Alpini v tem obdobju.

OD ENAKO Z OSTALIMI

Primerjava s PEKOM in PLANIKO kaže na to, da smo na tem področju dokaj enako trošili, saj znaša povprečni OD v PEKU 7.777, — din v PLANIKI pa 7.735, — din.

Zbirni podatki kažejo, da smo v 9 mesecih dosegli 1.51 milijarde celotnega prihodka ali 37% več. Dohodek je znašal 348 milijonov din. Pri delitvi dohodka velja opozoriti na 2 postavki ki sta se bistveno po-

CELOTNI PRIHODEK IN NJEGOVA DELITEV V DO ALPINA V DEVETIH MESECIH 1980

BESEDILO	DIN	INDEKS	
		80/79	80/PLAN
CELOTNI PRIHODEK	1.511.549.981	137	106
Amortizacija	14.196.842	129	106
Skupaj porabljena sredstva	1.163.564.057	130	100
DOHODEK	347.985.924	171	128
Zakon in pogodb. obvez.	25.943.580	131	
Obv. glede na dos. doh.	16.979.269	580	107
Del za del. skupnost	38.475.823	118	
ČISTI DOHODEK	265.587.252	179	135
Del za OD	161.391.621	122	98
Del za poslovni sklad	69.433.033	2.507	—
Del za rezervni sklad	7.984.597	332	141
Del za skupno porabo	26.778.001	265	124
— stanovanjski del	10.299.915	122	97
— splošni del	16.478.086	—	150

večali; to so obveznosti glede na doseženi dohodek (splošna sredstva za sklade). Akumulacija je znašala po 9 mesecih 92 milijonov din in daje upanje, da bomo v letošnjem letu dosegli zavidljive rezultate kljub težavam, in slabostim, ki nas pestijo pri našem poslovanju.

Ob koncu bi kazalo namesto ocene za poslovanje ponovno izpostaviti imperativ, »ustvariti moramo več in bolje« z željo, da bi nam dejansko prešel v kri; samo oceno o uspešnosti in kvaliteti tako dela kot organizaciji v Alpini pa prepuščam vsem članom kolektiva. **Janez Bohinc**

Ob rob pomembnejših sklepov delavskih svetov

Delavski sveti so na svojih rednih sejah, dne 3., 4. in 5. novembra imenovali komisijo za delitev sredstev za OD, komisije za ocenitev uspešnosti delavcev ter razglasili rezultate referenduma z dne 6. 10. 1980. Sprejeli so sklep, da se zamčeni osebni dohodki delavcev od dosedanjih 3.945, — din povečajo na 4.430, — din. Višina zamčenega OD je določena z republiškimi zakonom in pravilnikom o osnovah in merilih za delitev sredstev za OD. Le-ta določa, da znaša višina zamčenega OD 55% povprečnega osebnega dohodka delavcev v gospodarstvu v SRS v preteklem letu. Ker je republiški izvršni svet 9. oktobra z odlokom povečal ta znesek za 12%, to je za toliko, kolikor so se povečali osebni dohodki na zaposlenega v SRS v sedmih mesecih letošnjega leta, so delavski sveti tudi sprejeli ta sklep. Delavski sveti so razpisali javno obravnavo za smernice za sestavo letnega plana DO Alpina za čas od 5. do 20. novembra. Potrdili so tudi predlog za spremembo višine kilometrine na 5,50 din za kilometer, ker se stroški v primerjavi z lanskim letom letos niso povečali. Poleg tega pa kilometrina ni bila usklajena s pravilnikom (bila je nižja).

Delavski sveti so obravnavali predlog poročila osebnih dohodkov za devet mesecev, kar nam omogoča dejstvo, da je letošnji doseženi plan usklajen, z zahtevami resolucije in tudi rezultati v prvih devetih mesecih letošnjega leta so ugodni. Sprejet je bil sklep, da znaša višina poročila 40% povprečnega osebnega dohodka za redno delo, doseženega v devetih mesecih letošnjega leta.

Z višino poročila še ne bomo presegli z resolucijo dovoljenih sredstev za OD. Pri tem pa je bilo potrebno upoštevati, da gibanja rezultatov do konca leta še ne moremo v celoti predvideti in da bo v zaključnem računu potrebno upoštevati tudi negativne razlike, ki bodo nastale pri primerjanju dejanskih cen s plani. To bo prav gotovo zmanjšalo dohodek. Če bodo rezultati poslovanja v letu 1980 prikazali zadovoljive rezultate, bo možen ponoven poračun.

Delavski svet TOZD Obutev Žiri je obravnaval poročilo komisije delavske kontrole o ugotovljenih pomanjkljivostih v zvezi s požarnim varstvom v DO in potrdil vse predlagane sklepe, ki naj se dosledno izvajajo. Delegati so odobrili sredstva za kotlovnico (mon-

POPREČNI OD NA ZAPOSLENEGA PO TOZD ZA REDNO DELO V DEVETIH MESECIH 1980

TOZD	1980	1979	INDEKS
OBUTEV ŽIRI	6.908,72	5.876,78	118
OBUTEV GOR. VAS	6.479,20	5.530,98	117
PLASTIKA	7.660,38	6.384,56	120
PRODAJA	8.579,48	7.036,12	122
DSSS	8.339,24	6.865,04	121
SKUPAJ OD	7.500,22	6.271,72	120

OB ROB POMEMBNEJŠIH SKLEPOV DELAVSKIH SVETOV

(Nadaljevanje s 3. strani)

tažna dela in inštalacije), sredstva za lokacijsko dokumentacijo za Rovte, sredstva za dopolnitev projekta za interno kanalizacijo v Alpini ter stroške za projekt telefonskega priključka na Colu.

Delegati so nazadnje obravnavali še Analizo poslovanja DO Alpina, TOZD Obutev Žiri, v primerjavi s sorodnimi delovnimi organizacijama Planiko in Pekom, ki jo je izdelal in na seji obrazložil predstavnik službe družbenega knjigovodstva.

TOZD PLASTIKA:

Delavski svet je obravnaval še predlog komisije za delitev sredstev za OD in ga soglasno sprejel. Predlog komisije je bil predhodno obravnavan na OO ZK TOZD Plastika, pa tudi z delavci na zboru, kjer je bilo pojasnjeno, da sprejem predloga ne pomeni, da bodo delavci v kovinski orodjarni premeščeni v višje skupine. Za vsako prerazporeditev je namreč potreben sklep komisije za delovna razmerja, vsak predlog pa mora biti utemeljen, kar pomeni, da mora biti komisiji dokazano, da bo delavec delo, za katerega se predlaga, tudi v resnici opravljal in da je delavec s svojim dosedanjim delom dokazal, da zasluži premestitev v višjo skupino.

Glede izpada proizvodnje dne 3. novembra za popoldansko izmeno in 4. 11. za dopoldansko izmeno je bil delavski svet soglasen, da se dan izpada poračuna tako kot je določeno po 2. odstavku 63. člena pravilnika o delitvi sredstev za OD TOZD Plastika Žiri.

Izgubljeni dan pa se doprineše v soboto 15. 11. oziroma 22. 11. Doprinešen dan se obračuna kot redne ure na delu.

Nazadnje je delavski svet sprejel še sklep, da se odobri nabava linete s krogličnim ležajem za stružnico in nabava kataloga rezervnih delov za stružnico v višini 13.251,00 dinarjev.

Delavski svet TOZD Prodaja je odobril 800.000,— din za nakup in adaptacijo lokala v Metliki, 550.000,— din za obnovo strehe in fasade v prodajalni v Bihaču. Prodajalni Logatec in Koprivnici se odobri razliko, ki je nastala ob znižanju cen. Na predlog razpisne komisije pa sta bila sprejeta še sklepa, da se za opravljanje del in nalog vodenje prodajalne

Škofja Loka 1 imenuje Marijo Arh, ki ima zaključeno komercialno šolo in več kot 5 let ustreznih delovnih izkušenj za mandatno dobo 4 leta, za opravljanje del in nalog vodenje prodajalne Novo mesto pa Borisa Jordana, KV prodajalca, ki ima več kot 5 let ustreznih delovnih izkušenj v prodaji, za dobo 1 leta.

Delavski svet delovne skupnosti skupnih služb je obravnaval spremembo statusa nabavne službe v samostojni sektor.

Odgovorni delavci nabave in tehničnega sektorja smatrajo, da bi predvsem zaradi nabave v zaostreni likvidnostni situaciji in devizne situacije, ki se vedno bolj zaostruje, bil potreben čimbolj neposreden stik med nabavo, finančnim sektorjem in prodajo. K temu bi med drugim pripomogli tudi s tem, ko bi nabavna služba dobila status sektorja, s tem pa se bodo poglobili že sicer ustaljeni organizacijski stiki. Na tej podlagi je delavski svet po obravnavi sprejel pobudo direktorja DO, da se prične postopek za spremembo statusa nabavne službe v sektor. Pravno službo se zadalži, da prične postopek za ustrezno spremembo samoupravnih aktov.

S to spremembo se ne spreminja notranja organizacija nabavne službe.

Na predlog razpisne komisije pa sta bila sprejeta še dva sklepa, in sicer, da se za opravljanje delovnih nalog »Vodenje RPS plastika« za mandat 4 leta imenuje Francija Pečelina, ki izpolnjuje pogoje razpisanih del oz. nalog, za opravljanje delovnih nalog »vodenje splošno-organizacijskega sektorja« pa Borisa Marklja za dobo 1 leta.

Delavski svet delovne organizacije pa je soglasno sprejel samoupravni sporazum o temeljih plana DO Alpina za obdobje od leta 1981—1985, ki je bil v javni obravnavi, potrdil je tudi predloge odbora za izobraževanje in potrdil spremembo točkovne liste prosilcev za dodelitev stanovanj za uporabo in stanovanjskih posojil s tem, da se pri materialnem in socialnem stanju (dohodek na družinskega člana) namesto zneska upoštevajo odstotke od povprečnega OD v SRS v preteklem letu na družinskega člana in sicer:

— do 35% popr. OD v SRS	25 točk
— do 45% popr. OD v SRS	15 točk
— do 55% popr. OD v SRS	10 točk
— nad 55% popr. OD v SRS	5 točk

dogovarjamo se – dogovorili smo se

Gradnja na Colu se je vendarle pričela

V začetku novembra so stroji SGP Primorje po dolgih priprava vendarle začeli pripravljati zemljišče za gradnjo nove tovarne na Colu. Dolgoletna želja naših delavcev se je tako začela uresničevati. Hkrati s tem pa Alpina z novim obratom tudi tehnološko zaokroža delovni proces, saj je v bodoči tovarni predviden tudi oddelek prikojevalnice, ki bi s šivalnico tvoril zaključen delovni proces izdelovanja gornjih delov.

Na Colu je res tesno

Za mnenje o gradnji smo povprašali nekaj delavk v tem obratu. Kaj so nam povedale?

Dora BOLČINA:

Za zaposlitev v tem obratu sem se odločila predvsem zaradi bližine doma. Prej se sploh nisem mogla zaposliti zaradi otrok, tako sem izkoristila prilžnost. Ves čas smo si želele, da bi čimprej zgradili novo tovarno in skoraj nismo več verjele obljubam. Sedaj pa kaže, da bo vendarle res. Predvsem pričakujem, da bo v novih prostorih boljši zrak in bo tudi organizacija dela lahko boljša. Povedati moram namreč, da me sedaj najbolj motijo prav hlapi lepil.

Irena PETROVČIČ:

Preden sem se zaposlila v Alpini, sem delala v Tekstilni industriji v Ajdovščini. Kot vedno v tekstilni industriji ni posebnega dobrega zaslužka, poleg tega pa je Alpina bližje. V teh letih, odkar sem v Alpini, sem si pridobila kvalifikacijo in tudi prakso. Mislim pa, da kvalifikacija sama še ne vpliva dovolj na to, kaj lahko delam, čeprav predpostavljani gledajo na to, da smo kvalificirane vsaj na strojih.

Mislim da bo gradnja nove tovarne omogočila zaposlitev še mnogim kandidatom v okolici. Mislim pa, da se bodo morali predhodno tudi primerno

dogovarjamo se – dogovorili smo se

usposobiti, da bodo lažje opravljali delo. Osebnost pa največ pričakujem pri izboljšanju delovnih pogojev.

Roza ROVAN:

Delala sem kot gozdna delavka, tako da je bila zaposlitev v Alpini zame res velika sprememba. Gradnja tovarne je hkrati velik napredek tudi za kraj sam, ker s tem postavljamo temelje za izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev.

Res, težko že čakam, da se vselimo v nov obrat.

Sonja ŠTEFANČIČ:

V Alpini sem si pridobila kvalifikacijo in sedaj delam na šivalnih strojih. Včasih imajo sicer delavke z več delovne dobe prednost pri delu, vendar sem kar zadovoljna.

V novi tovarni pričakujem boljše delovne razmere in pa tudi možnost zaposlovanja novih mladih ljudi, ki so sedaj odhajali predvsem v Ajdovščino in Idrijo. Drugih poklicev je namreč tukaj že dovolj, vedno je dobro, da je v nekem kraju več različnih možnosti za zaposlitev.

Hilda PREGELJ:

Seveda, vse težko čakamo, da bo tovarna tudi v resnici zgrajena. To bo tudi možnost, da se bodo zaposlili še drugi mladi ljudje v okolici, sama osebno pa pričakujem predvsem boljše delovne pogoje. Veliko mi pomeni tudi bližina, pa tudi sicer sem z delom zadovoljna.

Gabrijela ŽEJN:

Težko predvidevam, kako bo v novi tovarni. Zanesljivo pa upam, da bodo pogoji dela boljši, kar bomo ugotovili lahko čez kakšno leto. Če bo več prostora, sem prepričana, da se bo tudi storilnost povečala, s tem

pa se bo tudi povečal dohodek delovne organizacije in posameznih delavcev.

Magda KOŽMAN: —predsednica OO zveze sindikatov

Pred leti sem imela možnost, da bi šla v tekstilno industrijo in postala tekstilni tehnik. Prav tedaj se je osnoval obrat na Colu in odločila sem se za tehnično čevljarstvo šolo, čeprav o stroki nisem imela nobenega znanja. Želela pa sem delati z ljudmi in to se mi je tudi izpolnilo. Računam, da bo v novi tovarni za organizacijo dela in tudi za ljudi še boljše. Poleg tega pa računam še na priliv mladih, ki prihajajo za nami. Mi, delavci na Colu se bomo potrudili, da bi nova tovarna čimprej stala in potem sem prepričana, da bomo znali tudi primerno organizirati delo. Po več letih so se na eni strani usposobile delavke v proizvodnji, po drugi strani pa je že tudi nekaj strokovnih kadrov, ki bodo lahko kvalitetno opravili strokovna dela. Mislim, da lahko to trdim tudi za prirojevavnico.

Kljub snegu so težki gradbeni stroji že temeljito preorali zemljišče, ki bo kmalu pripravljeno za nadaljevanje gradnje.

Upamo, da zastojev ne bo toliko, kot jih je bilo pri pripravi dokumentacije in zbiranju sredstev. Seveda pri tem računamo tudi na sodelovanje in podporo krajanov. Krajevne skupnosti Col in okolice, pa tudi občinski organi lahko mnogo pomagajo.

S tem pa se bodo ustvarili pogoji ne samo za zaokrožanje delovnega procesa, temveč tudi za osnove temeljne organizacije združenega dela, s čimer bodo lahko delavci še bolj neposredno lahko upravljali s svojim delom in sredstvi.

Pogled na delavnico na Colu kaže na to, da delavke res delajo v gneči, z veliko koncentracijo hlapov organskih topil, kajti površine usnjenih delov, ki jih lepijo, so izredno velike. Odsevanje pa je organizirano tako kot je lahko v starih prostorih. Prav zato je splošna želja, kot ste lahko ugotovili, da bi z novo tovarno predvsem pridobili boljše delovne pogoje, ki bodo omogočili boljše počutje, zdravje ozračje in tudi večjo storilnost.

N. P.

Buldožerji na Colu so že začeli s svojim delom

V soboto 8. 11. so delavke obrata iz Rovt obiskale Alpino in se na seminarju pogovarjale z vodilnimi delavci

dogovarjamo se – dogovorili smo se

Planiranje lahko prispeva k boljšemu gospodarjenju

Ob dejstvu, da so bili v začetku oktobra v naši delovni organizaciji že sprejeti temelji plana, bi vseeno o tem veljalo napisati nekaj misli.

Temelji plana so prav gotovo eden najpomembnejših planskih dokumentov, če ne kar najpomembnejši planski dokument, za srednjeročno obdobje 1981–1985. To potrjuje sama obravnava temeljev plana v skladu z zakonom o družbenem planiranju SFRJ in SRS. Po drugi strani pa že sam način sprejemanja (osebno izjavljanje), kaže na pomembnost tega dokumenta. Temelji plana TOZD so zasnovani na smernicah in elementih, pri čemer smernice predstavljajo temeljne cilje poslovanja, elementi pa izhodišče za sporazumevanje in dogovarjanje. Prav sporazumevanje in dogovarjanje, ki sledi temeljem, je sedaj v polnem teku. Končna faza pa bo izdelava in sprejem novega srednjeročnega plana. Plan pa ne bo izdelan šele po sprejetju temeljev plana in po sklenitvi samoupravnih sporazumov, temveč se je izdelava plana začela že takrat, ko smo izdelali analizo uresničevanja tekočega srednjeročnega obdobja oz. analizo stanja in se nadaljevala z analizo razvojnih možnosti, smernicami in elementi ter temeljni plana.

Rok sprejemanja plana pa je kasneje kot sprejemanje temeljev plana. Tu pa se postavlja vprašanje, kako menjati planske podatke, če pride do sprememb. V samih temeljih je zapisano, da se spremembe in dopolnitve temeljev plana sprejemajo po enotnem postopku in na način, kot to velja za njegov sprejem. Vsaj za bistvene podatke to tudi mora držati. Vendar ne

gre jemati temeljev plana preveč toga. Že zaradi načina sprejemanja morajo biti temelji planov napisani enostavno in jasno. Zato tudi ne vključujejo vseh planskih tabel, marveč le bistvene podatke. Glede na bodoče pogoje gospodarjenja zato omogočajo tudi še nekaj možnosti (alternativ) in v posameznih delih pa so celo okvirni.

Sam plan kot zadnja faza v procesu planiranja pa bo podroben in strokoven zbir podatkov in bo služil tudi spremljanju izvajanja planov. Vsebinsko pa bo plan seveda vezan na temelje planov in podatki v planu bodo morali biti usklajeni s temelji, saj je nastajanje obeh istočasno, oba zajemata tudi celovito poslovanje nosilca planiranja.

Opozoril bi še na nekaj težav, ki se pojavljajo v zvezi s planiranjem, zlasti kar zadeva povezanost planiranja z urejanjem drugih področij. Često se dogaja, da od planiranja pričakujemo stvari, ki jih ne more zagotoviti, kakor na drugi strani ne znamo izkoristiti tistega, kar planiranje lahko omogoča.

Tako je pri pripravljanju sporazumov o temeljih planov DO nujno upoštevati razloge in cilje, zaradi katerih so se TOZD združile v DO. Ti razlogi in cilji so vključeni v sporazume o združitvi, ko poskušamo to uporabiti, pogosto ugotovimo, da so bili cilji presplošni, da niso bili sproti dopolnjevanju, da so le tako uporabljivi. Podobni zaključki veljajo za pripravo vrste informacij, npr. tehnoloških normativov, tržnih analiz ter raznih drugih analiz in raziskav.

V takih primerih se pogosto prične z urejanjem drugih zadev, ki pa jih zaradi naglice ne

moremo rešiti najustrezneje. Izgleda pa, kot da rešujemo probleme planiranja. V vsakem primeru pa kasni izdelava plana.

Za konec bi še enkrat, kot že večkrat doslej, poudaril, kaj je planiranje. Planiranje je razmišljanje dogajanj v prihodnosti, odločanje danes, s posledicami v prihodnosti, z namenom seveda, doseči uspeš-

nejše poslovanje. Planiranje lahko prispeva k boljšemu poslovanju, ne more pa ga zagotoviti. Kakovost planiranja se kaže v spodbujanju delavcev, za dosego boljših rezultatov. Ti pa se pokažejo v zaključnih računih delovnih organizacij.

Tone ENIKO

Alpina z mladimi tekmovalci

Z velikimi uspehi naših alpskih smučarjev v mednarodni areni se je izjemno povečalo zanimanje za vstop v Jugoslovanski smučarski sklad. Že dolgo je namreč znano, da vodilni proizvajalci ne štedijo sredstev potrebnih za reklamo. Tudi v našem slovenskem prostoru so nekateri v tem pogledu prestopili vse meje. Toda boj za prodajo je neusmiljen. Na površju ostajajo samo veliki in močni.

Europa-Sportregion
SKIPARADIES AM KITZSTEINHORN
KRAFTWERKSGRUPPE GLOCKNER-KAPRUN
A-5710 KAPRUN, 786-3204 m

Alpina
Propaganda - hr. Kosijem
ŽIRI - Slovenija
JUGOSLAVIJA

21.10.1980.

Europas hochstes Service-Center
Grosje, Jone Ber Regnik

Naše smučarke in smučarji, ki jih podpira Alpina, nam tudi pišejo

V zadnjih nekaj letih je bankrotirala cela vrsta svetovno znanih smučarskih tovarn smuči in čevljev. Pokupile so jih velike firme in s tem osvojile še širše tržišče. Večji poslovni uspeh pomeni več denarja za raziskave, več za reklamo. Malim ostaja bore malo možnosti: prodaja cenjenih izdelkov, pri katerih je zaslužek manjši, izdelava rekvizitov pod drugimi imeni ipd.

Pridobiti dobrega tekmovalca za reklamne namene je dokaj težko. Še posebno drago je dobiti že formiranega tekmovalca pa še tveganje, da tekmovalce ne bo dosegel svojih običajnih rezultatov je veliko. Primer zgrešenega nakupa je bil prestop Klammerja od Fischerja k Kneisslu.

Tekmovalce v deset in več letih izoblikuje svoj slog smučanja, ki je poleg telesnih sposobnosti tudi posledica čevljev in smuči. Sprememba in prilagoditev na novo je zato težka. Neuspeh bo tekmovalce takoj pripisal novi opremlji. To pa je zadnje, kar je proizvajalec želel. V svetu so poleg tega mnogi novinarji pod vplivom drugih proizvajalcev in seveda takoj zavohajo kost, ki bi lahko kaj prinesla.

Menim, da je zato najboljši način, kako priti do lastne ekipe, da vzgajamo mlade najprej doma in z afirmacijo domačih tekmovalcev prodiramo v tujino. Elan je pred leti moral začeti v tujini in sicer na Švedskem, ker v našem smučanju ob tedanjih pogojih za delo ni

Delovni pogoji v šivalnicah še vedno niso najboljši

dogovarjamo se – dogovorili smo se

Kljub izredno slabi štartni številki — Robiču 10. mesto na trofeji »TOPILINO«, na neuradnem prvenstvu Evrope za pionirje

bilo upati na uspeh v mednarodnem merilu. Najbrž je tako pri nas še vedno pri smučarskih tekih, kjer je upanje na večje uspehe naših dokaj majhno.

Elan ima danes poleg Stenmarka adute predvsem v naši ekipi in delno v Zemanu. Tudi vnaprej lahko gradi predvsem le na domačih tekmovalcih. Na Švedskem prav gotovo ne bo več novega Ingemarja.

Stroškov s tem načinom reklame je veliko. Toda danes ni »velike« firme, ki ne bi imela tega dela propagiranja svojih izdelkov. Za razliko od običajnih reklam pa je tu vendarle nekaj več. To je razvoj, preizkus opreme v najtežjih pogojih, ob tem delu se bogati tudi strokovno znanje delavcev v tovarni.

Zapiranje za domače plotove je za področje smučarske opreme sila nevarno, kajti naše tržišče je premajhno, naša miselnost pa taka, da je tuje boljše...

In če se pojavi doma močan uvoznik, ali pa licenčni proizvajalec, zadeva lahko postane vroča.

Alpina je bila nekaj let stalist v Jugoslovanskem smučarskem skladu. Član brez tekmovalcev. Zadnje tri leta je zra-

šla ekipa, ki dejansko veliko obeta. 6 osvojenih slovenskih prvenstev je sila močan argument.

Alpina danes opremlja že lepo število reprezentantov.

B reprezentanca moški: Tomaž Čizman, star šele 15 let, član Olimpije;

B reprezentanca ženske: Veronika Klinar, 14 let, Jesenice;

Mladinska reprezentanca: Jože Lavtižar, 15 let, Jesenice — Kr. gora; Klemen Bergant, 14 let, Olimpija; Sašo Robič, 13 let, Jesenice;

Pionirska reprezentanca: Mojca Dežman, 13 let, Triglav; Katra Bergant, 13 let, Olimpija; Maja Kaprol, 13 let, Olimpija; Katjuša Pušnik, 11 let, Črna; Romana Kotnik, 11 let, Jesenice, Kr. gora; Tatjana Žemva, 11 let, Bled; Jani Grašič, 11 let, Alpetour; Bor Rojnik, 11 let, Jesenice;

Mladost tekmovalcev veliko pomeni. Mednarodno uveljavitev so dosegli predvsem Dežmanova s srebrno kolajno na evropskem pionirskem prvenstvu. Med prvih deset pa sta se uvrstila še Bergant (4.) in Robič (10.).

Model, ki ga danes uporabljajo tekmovalci je torej uspešno prestal »štartno tremo«. Demon pa ni popoln tekmovalni niti turistični čevlji. Strokovnjaki že vedo, za kaj gre. Veseli nas, da bo to pri novem modelu pozabljeno. Torej narediti vse, da bo čimprej prišel na sneg.

Janez Šmitek strokovni vodja mladinske in pionirske reprezentance Jugoslavije

MLADIH ni čutiti

Prav zares, dela mladih v delovni organizaciji, razen pri samem delu, ni posebno videti. V samoupravnih organih se oglašajo redko, tudi v družbenopolitičnem življenju jih je malo, mladinska organizacija v Alpini praktično ne deluje...

Zato smo se pogovorili z nekaj mladimi ljudmi.

Drago ŽAKELJ — čevljarjski tehnik

Komaj vem, kdo je predsednik mladinske organizacije. Sicer pa me delo v sami organizaciji ne zanima, tudi se ne spomnim, kaj bi bilo pametno delati.

Ivan BURNIK — član delavskega sveta TOZD Obutev Res, dejavnosti mladih ni, lahko pa bi bila. Mogoče vsaj plesi, predavanja in druge take dejavnosti. Pa tudi organizacijsko bi se morali okrepiti, saj niti ne plačujemo članarine.

Jelka KOŠIR — šivalnica

Za delo mladinske organizacije v Alpini ne vem. Sama pa sem vključena v delo mladinske organizacije v Žirovskem vrhu, kjer se prizadevno lotevamo delovnih akcij. Mislim, da bi se mladi v Alpini morali bolj vključevati v samoupravljanje in se tudi ukvarjati z zabavno dejavnostjo.

Vanda JEREB — šivalnica

Potrebno bi bilo več družabnosti. Sicer pa menim, da se mladi res premalo zanimamo za razvoj in ne vem kako to, ko se bodo starejši še postarali.

Minka BOGATAJ — prirojevalnica

Mislim da mladi reš premalo sodelujemo. Zase menim, da imam druge skrbi in se ne morem vključevati toliko, kot bi se lahko drugi, ki teh nimajo.

Ivanka KOS — prirojevalnica

Poročeni se v mladinski organizaciji težje uveljavljamo. Imamo pač druge skrbi...

Daniela TRATNIK

Tudi sama nisem vključena v delo mladinske organizacije, mislim pa da bi se, če bi se resno začelo.

Lahko bi začeli s plesi, predavanji in podobnimi dejavnostmi.

To je bila torej kratka anketa z mladimi. Odprta vprašanja terjajo tudi odgovore. Predsednik osnovne organizacije ZSMS v Alpini Rudi Krvina nam je povedal:

Prav gotovo imajo mladi prav, nismo dobro organizirani, dejavnosti ni. Vendar smo tik pred programsko volilno konferenco in program za prihodnje obdobje se že pripravlja. Šoda je le, da je zamrla dejavnost mladih po komisijah, kjer bi se odprlo veliko možnosti za sodelovanje na raznih področjih v mladinski organizaciji pa tudi izven nje. Podobno kot v Žireh je tudi na Colu. Seveda pa je kritizirati mnogo lažje, kot pa delati, zato bi kazalo povedati interese in želje in na tej podlagi oblikovati skupni program. Predvidevamo anketo, ki naj bi ugotovila osnovne interese mladih, hkrati dala osnovo za organizacijsko opredelitev organiziranja mladinske organizacije po tozdih, želje za sodelovanje in izvedbo posameznih akcij.

Delavci ob novem traku montaže lahke obutve

• Kako ustvarjamo •

Skladišča so del poslovnega procesa

V verigi predstavitev delovnih enot smo se tokrat lotili skladišč materialov. Skladišča so po svoji dejavnosti del delovnega procesa, vendar so v večini delavcem Alpine malo znani problemi, s katerimi se srečujejo naši skladiščniki. Upamo, da bomo z današnjim pogovorom to problematiko približali, pa ne le zato, da bi jo spoznali, temveč predvsem iz praktičnih razlogov — da bi bilo sodelovanje v poslovnem procesu smotrnejše in učinkovitejše.

V skladiščih materialov je trenutno zaposlenih 22 delavcev in razpolagajo s približno 2500 kv. m uporabnih površin. Od tega jih je na žalost kar 500 kv. m zunaj delovne organizacije in to na desetih krajih.

Na zalogi imajo približno za 90 milijonov dinarjev materiala in surovin, ki so v zadnjih letih močno porasle. Leta 1972 je bilo le-teh za 20 milijonov, v letu 1980 pa so že narasle na 97 milijonov. Poleg tega pa v skladišče sodi še za 12 milijonov din polizdelkov.

Tako raztresena skladišča so seveda velik problem. Predvsem je veliko nepotrebnih stroškov transporta, zapravljenih ur, nesmotnosti, slaba evidenca materialov in še bi lahko naštevali. Rečeno je bilo, naj bi skladišča imela vedno na zalogi surovine in reprodukcij-ski material vsaj za 10-dnevno proizvodnjo, tako da le-ta zaradi pomanjkanja materialov ne bi nikoli stala. Kako je v resnici v naših skladiščih nam pripovedujejo skladiščniki sami.

Stanko UŠENIČNIK:

V skladišče furnitur sodijo lepila, sukanci, zadrge, zakovice, zaponke, pa tudi kartoni in še marsikaj drugega. Kasneje so se tem materialom pridružile še pete in šale.

Lepo bi bilo, če bi veljalo tisto, kar se dogovorimo. Žal pa pri tem delu ugotavljam mnogo pomanjkljivosti, med drugim, da blago pogosto pre-

vzemamo na slepo, saj količinskega prevzema mnogokrat ne moremo napraviti.

Tako se zanašamo predvsem na prevzemni oddelek. Če ocenjujem še razmere v našem skladišču, lahko rečem, da je dela ogromno. Dolga leta sem delal v proizvodnji in moram reči, da je delo v tem skladišču mnogo bolj zahtevno. Človeku, ki se zaveda odgovornosti, marsikdaj ne da spati in tudi popoldanske ure izkoristimo, da uredimo, kar je pač potrebno.

Omenil bi probleme v zvezi z lepilom, ker sploh ni poskrbljeno za varnost. »Bunker« — skladišče teh materialov, je odločno premajhno. Drugo kar se mi zdi, da še posebno razširja naše delo, je dejstvo, da moramo na eno zahtevnico iz proizvodnje izdajati material mnogokrat ali pa ga moramo izdati celo mimo zahtevnic. Ob tem moramo vedeti, da je treba vsako izdajo šifrirati in sploh izvesti ves administrativni postopek, kar skladiščnikom vzame veliko časa. Pa ni samo administrativno delo tisto, ki preobremenjuje; pogosto je treba opravljati težaška dela v pogojih, ko je človek izpostavljen zunanjim vplivom (prepih, temperaturne spremembe, vremenske nepravilnosti, ipd.).

Lahko pa rečem, da dobro sodelujemo z nabavno službo, upam pa tudi, da bomo prostorske probleme rešili s selitvami do novega leta.

Julijana Peternelj — skladišče pisarniškega materiala

Obseg dela v skladišču pomožnih materialov in rezervnih delov je tako velik, da bi bilo treba delo deliti, trdi Vinko Eniko

Julijana PETERNELJ:

Skladišče pisarniškega materiala, ali po starem ekonomat, smo sedaj preselili v bivšo pisarno vodje skladišč. Naše delo je zelo vezano na naročanje iz posameznih oddelkov, na zalogi so le standardni obrazci, ki jih v tovarni potrebujejo vse leto. Z novimi prostori bo mogoče vsaj dobro razporediti pisarniški material, tako da bo možen dober pregled nad zalogo in lažje poslovanje. Sicer pa bo skladišče pisarniškega materiala odprto za izdajanje dvakrat tedensko in sicer ob torkih in petkih od 7.30 do 8.30.

Moje delo v skladišču pisarniškega materiala pa je le del mojih opravil. Ves čas sem namreč zaposlena v skladišču furnitur, kjer s sodelavcem rešujeva podobno problematiko, o kateri je govoril že on.

Vinko ENIKO:

Vodim skladišče pomožnega materiala in rezervnih delov. Če bi koga zanimalo, lahko povem,

da imamo trenutno na zalogi 9 tisoč vrst različnih delov in materialov.

Po vrednosti pa zaloga znaša 15 milijonov din.

Poleg pomožnega materiala in rezervnih delov pa v naše skladišče sodi tudi skladišče embalaže, lesa, goriva in maziva.

Res, da smo s prostorom lahko zadovoljni, vsaj kar zadeva skladišča rezervnih delov, da pa je popolnoma nemogoče kontrolirati porabo lesa, kartonov in drugih materialov, ki leži povsod po tovarni in ga vsi samo jemljejo, skladiščna kontrola pa je pri tem nemočna in odgovornost je težko prevzeti. Problem je tudi v tem, da za naše skladišče iz proizvodnje nihče nikoli ničesar ne naroči, temveč rezervni del ali material le zahtevajo v določenem trenutku. To je po svoje razumljivo, ker proizvodnja niti ne more predvidevati, kaj bo odpovedalo, temveč reagirajo šele tedaj, ko se ustavi stroj in je treba poiskati rezervni del. Težave nastajajo tudi zaradi popoldan-

Stanko Ušeničnik — skladišče furnitur

Kako ustvarjamo

skega izdajanja posameznih delov. Dogovorjeno je bilo, da je med skladišči popoldne dežurstvo le v našem skladišču in to samo za rezervne dele. V praksi pa je drugače. Vsak vzame iz skladišča tisto kar pač potrebuje in dežurni skladiščnik mu seveda to mora izdati. Pogosto pride pri šifriranju izdanega materiala ali delov do napačnega označevanja in potem skladiščniki v dopoldanskem času porabimo ogromno časa, da uskladimo dokumentacijo z izdanim materialom.

V glavnem ugotavljam, da je obseg dela v tem skladišču prevelik za dva človeka, poleg tega pa tudi mnogo materialov v to skladišče sploh ne sodi. Menim, da bi morali ločiti vsaj skladišče rezervnih delov in skladišče pomožnega materiala. Če pa že to ne bi bilo mogoče, bi morali posebej voditi vsaj les. Moram pa reči, da smo na te težave pogosto že opozarjali, vendar uspeha dosedaj ni bilo.

Stanko ERZNOŽNIK:

Pomagam v skladišču pomožnega materiala in rezervnih delov, kjer mi največje preglednice delajo prav kartoni. Kartoni prihajajo v naše skladišče in

jih takoj odpisujemo na TOZD Prodajo, vendar kartoni ostajajo še vedno v našem varstvu, čeprav ne vemo kdaj jih kdo sploh jemlje. Mislim, da bi TOZD Prodaja, oziroma skladišče gotovih izdelkov moralo samo upravljati s temi kartoni. Podobno je tudi z rabljenimi kartoni, ki prihajajo iz prodajal. Tudi te moram zbirati, sortirati in poravnovati, ter seveda ponovno izdajati.

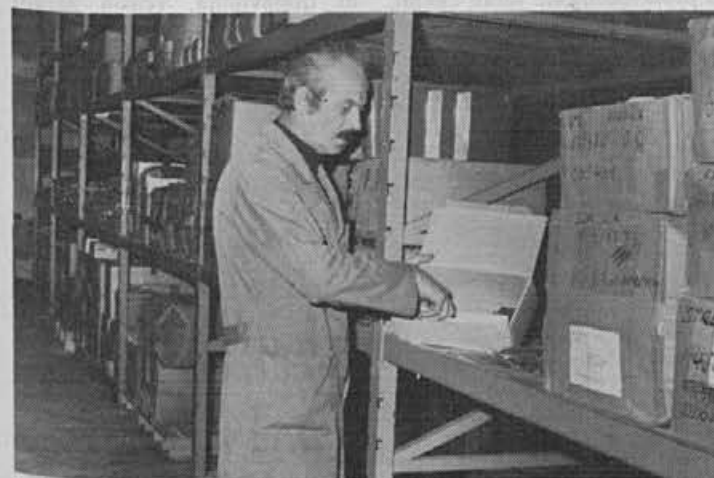
Poleg tega vodim skladišče adaptacij. To je material, ki se uporablja za adaptacije po prodajalnah. Praktično je v tem skladišču isti material kot v skladišču pomožnega materiala, razen materialov za šivalnice. Pogosto smo se spraševali, zakaj je potrebno, da imamo to skladišče posebej. Odgovorili so nam, da zaradi različnega obdobja. Vseeno je vprašanje, če je to smotno, saj so prav gotovo zaradi tega tudi večji stroški.

ANTON KOLENC:

Skladišče zaklopk je pravzaprav novo skladišče. Prej je spadalo v skladišče forniture, zaradi obsega pa sedaj v novi hali urejujem na eni strani stare zaloge že odpisanih za-

Skladišče kartonov postaja resen problem, pravi Stanko Erznožnik

Zakaj toliko vrst zaklopk, se sprašuje Anton Kolenc

Takole izgleda skladišče sodov

Franc Marovt vodi skladišče spodnjega materiala

klopk, na drugi strani pa nove zaloge zaklopk. Opozoril bi, da sem med temi zaklopkami opazil nekatere, ki so stare najmanj šest let. Zdi se mi, da bi morali zlasti pri naročanju paziti, kako in kaj naročamo. Sprašujem se tudi, ali moramo imeti res toliko vrst zaklopk, med katerimi so nekatere praktično popolnoma enake. Isto velja za barve. Mislim, da bi bilo koristno, če bi že delavci v prodaji razpolagali s katalogom naših zaklopk v skladišču, in se s kupci dogovarjali na podlagi tega. Podobno je s stremeni, ali pa je problemov še več. Prav gotovo bi bilo potrebno večje sodelovanje tehnologov s skladiščem. Mogoče bi bilo koristno, da bi dobivali v skladišče tudi kopijo naročil iz nabave, da bi lahko naročilo še pravočasno ustavili, preden bi prišlo do dejanskega prevzema.

Marjan PODOBNIK:

V skladišču TOZD Plastika, kjer je največja vrednost v granulatih in masi za podplate, je običajno za okrog 13 milijonov dinarjev surovin. Zaloga včasih preseže tudi 15 milijonov. Poleg tega imamo na zalogi še nekaj drugih materialov, med njimi tudi vijake za plastiko.

Kot problem bi omenil, da je skladišče v prostoru brez oken in dejstvo da že tri leta zamažujemo streho za sode. Tudi telefona ni in tako se lahko dogovarjamo le z obiski. V skladišču sem sam in praktično »ne smeš zboleti«. Kljub temu, da je prostora na videz veliko, se police naglo polnijo in za ves nov material bo spet treba iskati možnosti za skladiščenje.

Franc MAROVT:

V skladišču spodnjega materiala skladiščimo predvsem podplate, notranjke, krupone, okvirje, poliuretansko maso. V skladišču sem sedaj 10 let, v tem času se je obseg proizvodnje povečal skoraj trikratno; razumljivo je, da se je temu ustrezno povečalo tudi delo v skladišču. Tedaj in tudi danes smo v tem skladišču trije, pa še tu in tam slišimo, da se v skladiščih baje ne dela.

Razmere v našem skladišču bi lahko označil kot splošno pomanjkanje prostora, na kar vpliva predvsem to, da je na skladišču že več let tudi nekaj blaga, ki ga proizvodnja ne porabi. Do tega je prišlo zaradi človeških napak v preteklih letih. Trdim, če bi bilo naročanje nadaljevanje na 10. strani

SKLADIŠČA SO DEL POSLOVNEGA PROCESA

Nadaljevanje z 9. strani

nje pravilno, potem do takih zalog ne bi prišlo. Tu si lahko ogledamo med drugim tudi podplate iz uvoza, ki se po desetih letih niso porabili, mislim pa, da zaloge nastanejo predvsem zato, ker zaradi sprememb v proizvodnji (storno), materiala pa potem ne porabimo. Med materialom so gumi plošče v petih barvah, za katere sem že obvestil odgovorne, vendar materiala v več mesecih, odkar je tukaj, ni še nihče pogledal. Težave nastopajo tudi pri samem izdajanju. Zbiralnica pri nas je premajhna in zato na eno zahtevnico izdajamo večkrat, kar seveda povečuje obseg dela. V pogledu odgovornosti stvari tudi niso urejene; skladišče ni zaklenjeno, vstop ima praktično vsak, tako da je težko povsem obvladati izdajanje.

V zadnjem času se v delo skladišča vključuje tudi računalnik, vendar menim, da le-ta ne bo ničesar rešil, če ne bomo vsi skupaj rešili drugih vprašanj, ki se pojavljajo v zvezi s skladišči.

Tone TRČEK:

Pri skladiščenju umetnega materiala, ki ga je vedno več, so težave predvsem z zunanjimi skladišči. Material je lahek in zato zavzame veliko prostora.

Med težave štejem tudi popolnoma neskladiščno delo, to je sortiranje ojačevalcev jezika pri čevlju, ki jih dobavitelj dostavlja nesortirane, v proizvodnji pa seveda zahtevajo sortiranje. Poizkušali smo že, da bi se s prodajalcem dogovorili, vendar brezuspešno.

No, sedaj upam, da bomo tja do novega leta tudi ta skladišča preselili in se bodo tako razmere izboljšale. V skladišču imamo tudi nekaj neidočega blaga, na primer politeksi rumene barve, ki nikakor ne gredo več v promet. Sicer pa nastajajo nekurantne zaloge zaradi stornov med letom, včasih pa nastane tudi višek zaradi večje količine dobavljenega blaga.

Z nabavno službo je sicer povezava zlasti z nabavljenimi referenti dobra in lahko usklajujemo delo.

Anton Trček v skladišču umetnega materiala

V prevzemnem oddelku preverjajo predvsem količine

Kako ustvarjamo

Vsega ni mogoče prešteti, marsikaj je treba stehtati

Viki Žakelj mora vedno preveriti debelino, kakovost, barvo...

Viki ŽAKELJ:

Na kontroli kvalitete umetnega in naravnega zgornjega usnja preverjam predvsem barvo, debelino in kvaliteto, če je vse v skladu z našimi zahtevami.

Pri tem je seveda treba preveriti marsikaj. Če ugotovim napake ali pomanjkljivosti, najprej predlagam znižanje, če pa gre za občuten odstop v pogledu debeline usnja, pa material vrnemo. Pri reklamacijah pa spet nastajajo težave. Usnarji jih rešujejo prepočasi, medtem ko proizvodnja ne more čakati. Prav zato se pogosto znajdemo v težavah, vendar pa skušam v sodelovanju s sodelavci nekako rešiti, kar je v tistem trenutku mogoče.

Pri delu samem pa me zelo moti tudi to, da nimam lastnih prostorov, kjer bi lahko delal.

Franč ZALAR:

Kot vidite je skladišče zgornjega naravnega usnja zelo na tesnem. Tako ni mogoče sortirati material po sortimentih niti ne ustvariti prave preglednosti. Tudi zahtevnice iz proizvodnje nas včasih spravijo v zadrego, ko v zadnjem hipu ugotovimo, da nimamo na zalogi

dovolj nekega materiala. V tem primeru se v povezavi s planškim oddelkom običajno dogovorimo in moramo pripraviti material za drug artikel.

Včasih so dobave materiala tudi zelo neredne, pa tudi kvaliteta je vprašljiva. V skladišču ga kljub temu prevzamemo, vendar potem na podlagi zapisnika včasih tudi vračamo.

Na zalogi imamo, kot povsod, tudi nekaj nekurantnega blaga, ki je tu že pet let. Ocenjujem, da do zalog običajno pride zaradi prevelikih izdobav s strani dobavitelja, včasih zaradi neustreznega normativnega materiala, včasih pa tudi zaradi sprememb v proizvodnem programu.

Mislim, da bi marsikak problem rešili že vnaprej, če bi tudi prevzemalci na terenu bili bolj pozorni in strokovni pri svojem delu. Podobno velja za tiste, ki material naročajo, da naročijo res pravočasno, s pravimi lastnostmi in premišljeno. Tedaj je možno, da se lahko marsikaj dogovorimo in že vnaprej onemogočimo težave. V kratkem se bomo selili v tretje nadstropje, kar je po prostornini za nas zelo ugodno, menim pa, da bodo težave v pogledu ustrezne

Kako ustvarjamo

Franc Zalar: »Strokovno delo je najpomembnejše.«

Kako se preseliti, da bo za material najboljše?

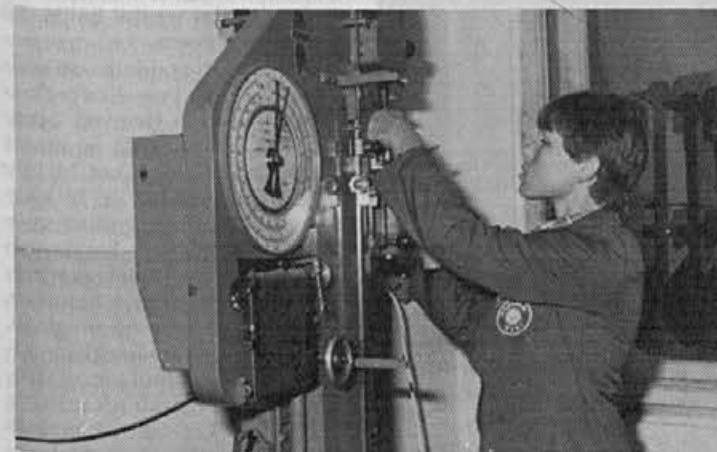
vlage, kajti to je za zgornje usnje najpomembnejše. Morda bomo skupno z odgovornimi ljudmi tudi za to našli ustrezno rešitev.

Meta OBLAK:

Ukvarjam se predvsem s fizikalnimi preizkusi materialov. V ta namen se poslužujem predvsem dinamometra in fleksimetra. Preizkušam praktično vse vrste materialov, razen cep-ljencev in še nekaterih drugih materialov. Preizkušam raztez-nost, upogljivost, upijanje vode, vlago, suho obrabno odpor-nost in mokro obrabno odpor-

nost, znojne teste in nekatere preizkuse z lepili, oziroma ben-cinom. Pri tem je seveda pro-blem prostor. Zaenkrat to opravljam v laboratoriju TOZD Plastika. Najbolj pa si želim aparat za preizkušanje ma-terialov v pogojih, do katerih prihaja pri cvikanju.

Poleg tega strokovnega dela se ukvarjam še s šifriranjem no-vih materialov za računalniško obdelavo. Pri tem pomagam tudi drugim skladiščnikom in prvi uspehi so že tu. Imamo te-denski in mesečni izpisek ma-terialov, kar ima seveda velik

Meta Oblak opravlja fizikalne meritve

praktični pomen. Razumljivo pa je, da so težave še vedno in tudi do napak prihaja. Vendar je cilj jasn: materialno knjigo-vodstvo naj bi v bistvu pred-stavljala računalniška obdelava.

Vodja skladišč materialov Alfonz Zajec je v glavnem istih misli kot njegovi sodelavci. Me-nil je, da so razmere še preveč neurejene, zlasti v sodelovanju skladišč s proizvodnjo. Skladišč-niki morajo biti vedno na raz-polago za izdajanje, tudi v po-poldanskem času proizvodnja pogosto to zahteva, čeprav je bilo dogovorjeno drugače. Problem je še večji, ker neka-terih materialov nihče ne naro-či, temveč jih samo zahtevajo ko pride čas. Problem je tudi skladišče adaptacij, za katerega se

v skladiščih sprašujejo, zakaj sploh mora biti za to skupino posebno skladišče.

Pri kartonih bi dejansko bilo potrebno stvari razčistiti. Če kartone v skladišču materialov prevzamemo in takoj odpišemo, je prav gotovo vsa nadaljnja skrb stvar TOZD prodaje. Kot vse kaže, pa imajo nekateri pač več vpliva in stvari se ne rešijo.

Upajmo, da bo skladiščnikom s pomočjo drugih uspelo rešiti vsaj tista vprašanja, ki jih naj-bolj tarejo, saj vendarle ne gre za težave nekaj ljudi, temveč za problematiko, ki zadeva vso delovno organizacijo in ima lahko močan vpliv na poslovne rezultate.

Tekst: Nekjo Podobnik
Foto: Brigita Grošelj

Ekonomski izrazi

Stabilizacija gospodarstva — ustalitev ali uravnoteženje gospodarstva. V gospodarstvu često nastajajo različne motnje. Za odpravo le-teh izdelajo temeljne organizacije stabilizacijske načrte, ki vsebujejo razne ukrepe za odpravo motenj v gospodarjenju.

Rabat — popust, ki ga daje prodajalec kupcu, ko izda račun za prodano blago.

Načrtovanje — (tudi planiranje) — usmerjanje in usklajevanje družbeno-ekonomskega razvoja za določen čas. Poglavitni cilj načrtovanja je preprečiti prekinitev procesa druž-bene reprodukcije. Na vo-ljo sta dva sistema načr-tovanja: vseobsežno, di-rektivno, centralistično načrtovanje in družbeno ali samoupravno načrto-vanje. V administrativnem socializmu prevladuje sistem centralističnega načrtovanja, ko načrt rešuje vsa vprašanja družbeno-ekonomskega razvoja: razvoj proizvo-dnje, razdelitve, menjave, porabe v družbenem go-spodarstvu in v družbenih dejavnostih. V samouprav-nem socializmu je uveljav-ljen sistem družbenega načrtovanja, ki ima tri bistvene značilnosti: me-dsebojna povezanost načr-tovanja in samouprav-ljanja, kakovost načrto-vanja in učinkovitost. Faze dela pri samouprav-nem, družbenem načrto-vanju so: analiza gibanj za preteklo leto; določitev ci-ljev, sredstev in ukrepov za doseg zastavljenih ciljev; samoupravno sporazume-

vanje in družbeno dogo-varjanje o osnovnih plan-skih vprašanjih; sestava, obravnava in sprejetje načrta, analiza izpolnitve načrta; OZD sprejemajo samoupravne sporazume o temeljnih načrtov in dogo-vore o osnovah načrtov družbenopolitičnih skup-nosti.

Zaloge — količine blaga ali materiala v skladiščih temeljnih organizacij, ki so potrebne za nemoteno po-slovanje. Zaloge morajo biti primerne, ne prevelike, ker bi se v tem primeru sredstva počasneje obračala in nastali bi večji skladiščni stroški. Zaloge pa tudi ne smejo biti pre-majhne, ker bi to lahko povzročilo zastoj v poslo-vanju.

Dobavni rok — tisto časovno obdobje, v ka-terem mora prodajalec do-baviti blago kupcu. Dobav-ni rok je v kupoprodajni pogodbi lahko določen: z natančnim datumom, s časovnim presledkom (v začetku meseca, z imenom meseca), v prvi polovici me-seca, konec meseca, z ime-nom meseca), z določenim časovnim obdobjem (v roku od ... do). Pol mese-ca pomeni 15 dni, kvartal ali tromesečje je 3 mesece, pol leta je 6 mesecev, primo, medio, ultimo po-meni: prvega, petnajstega in zadnjega v mesecu. Promptna dobava je doba-va takoj, najkasneje v osmih dneh od dneva, ko je bila sklenjena pogodba. Sukcesivna dobava ali postopna dobava je tista, ko blago dobavljamo v enakomernih rokih in količinah.

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

na temo ZDRAVLJE IN DELOVNI POGOJI

V razgovoru so sodelovali: Vinko BOGATAJ — vodja TOZD Obutev Gorenja vas, Jaka BOGATAJ — vodja TOZD Obutev Žiri, Nada LESJAK iz TOZD Plastika, Bernarda ČADEŽ iz TOZD Obutev Žiri, Silva BIZJAK iz obrata Col, Marija KASTELEC — referent za varstvo pri delu, dr. Mira CEPUDER in dr. DOLENC iz Dispanzerja za medicino dela v Škofji Loki.

Razgovor sta pripravila Nejko PODOBNIK in Srečko ERZNOŽNIK, zapiske je pripravila Anuška KAVČIČ.

1. Na kakšne probleme v zvezi z delovnimi pogoji naležete v vaši TOZD? Kako jih rešujete?

Vinko BOGATAJ:

Menim, da imamo v našem tozdu, če pogledamo ostale, delovne pogoje še kar ugodne, ker so kar v redu delovni prostori, tudi tehnološki postopek dela vpliva, da so pogoji dela kar dobri. Sicer pa se pri nas otepamo z drugim problemom, ki je nekoliko povezan tudi z delovnimi pogoji, največ pa je odvisen od razmer, na katere sami ne moremo veliko vplivati — to je bolniški stalež.

Tudi v naši TOZD so že bile meritve, ki so pokazale 70 % dovoljene koncentracije strupenih hlapov. Tako lahko rečem, da so te koncentracije zaenkrat še v dovoljenih mejah in nimamo takih problemov kot npr. v šivalnici v Žireh, kjer so meritve pokazale precej drugačno stanje.

Ogrevanje imamo urejeno s klima napravami, to je z vpihavanjem toplega zraka, s tem pa nastajajo tudi pogosti prepihi in delavke se kaj hitro lahko prehladijo, zato smo se že pogovarjali o namestitvi radiatorjev, vendar tudi takšen način ogrevanja ne bi bil primeren.

Torej je naš osrednji problem, kako zmanjšati odsotnost z dela zaradi bolniškega staleža.

V naši TOZD so v glavnem zaposlene samo ženske in veliko izostankov je že zaradi nege otrok ali ostalih družinskih čla-

nov, je pa celo nekaj takšnih, ki skušajo na račun bolniških reševati problem varstva otrok.

Tako je odstotek bolniške v preteklih 9 mesecih narasel že na 5,6 %.

Glede prerazporeditev na druga delovna opravila pri nas nimamo večjih problemov že zaradi tega, ker imamo samo oddelke šivalnice in prirobovalnice. Mislim pa, da v naši TOZD nimamo veliko primerov, da bi zaradi obolenj morali premeščati ljudi na druge delovne dolžnosti. Kar pa jih je bilo, menim, da smo jih tudi ustrezno rešili.

Mira CEPUDER:

Težko je v zvezi z vprašanji, ki jih je nakazal tov. Bogataj karkoli izjaviti, ker bi morali imeti vsaj nekaj statistično obdelanih podatkov in vzpostavljeno sodelovanje z zdravnikom in socialnim delavcem.

2. Kako ocenjujete urejanje delovnih pogojev v vaši delovni sredini? Kaj predlagate?

Bernarda ČADEŽ:

Delam v šivalnici in moram reči, da je pri nas zelo slab zrak, ki vsem delavkam škoduje, zato bi morali v najkrajšem času poskrbeti za to, da bi se prezračevanje izboljšalo, da preokračitve ne bi bile tako velike kot so sedaj. Nekaj so v zvezi s prezračevanjem že izboljšali, vendar je pri tem nastal neznosen hrup, da bi delavke morale nositi glušnike ali pa vsaj vato, saj

je že bilo nekaj obolenj zaradi prevelikega hrupa.

Poleg tega pa kadar imamo vključeno ventilacijo in hočemo prostor prezračiti, pride do prevelikega gibanja zraka oz. celo do prepihov, s tem pa nastopajo pogosti prehladi in tudi že revmatična obolenja.

Veliko težav je tudi zato, ker na posameznih delovnih opravilih delamo mnogo let iste delavke. Gre za povečini zelo težka dela in roke nam včasih kar odpovejo, odgovorni pa največkrat nimajo dovolj razumevanja, da bi nas vsaj za nekaj časa premestili na lažje delo. Menim, da bi tudi pri nagrajevanju to morali upoštevati, tako pa starejše delavke in njihov napor in večletno delo odpravijo le s starostnim dodatkom in zneskom za minulo delo. Včasih, ko sta bili šivalnici še ločeni, so bili delovni pogoji precej boljši in verjetno ni bilo preokračitev dovoljenih koncentracij. Sedaj pa smo vse skupaj v enem oddelku in vedno več je lepljenja, to pa povzroča izredno velike površine lepljenih izdelkov v enem prostoru, s tem pa tudi izredno slab zrak.

Silva BIZJAK:

V našem obratu na Colu, mislim, da delovni pogoji sploh niso ustrezni. Največji naš problem so pretesni prostori, zato ne moremo računati na kakšne večje izboljšave. Glede na to,

da se je na Colu pričela gradnja novega obrata, upam, da se bodo s tem uredili tudi delovni pogoji. Predlagala bi le, da se podaljša ventilacija čez ves obrat, ker je urejena sedaj le do polovice. S tem bi se zračnost v prostoru precej izboljšala.

Nada LESJAK:

Delam v barvarni in tudi pri nas je zrak izredno slab, ventilacije pa še niso uredili. Kadar delam pri stroju je malo boljše,

ko pa moram v barvarno, kjer se meša barva, me včasih kar duši in peče v grlu. Tudi ogrevanje je neprimerno, včasih preveč zakurijo, včasih je premrzlo in prepih je tudi.

Sedaj, ko so prizidali še eno halo, so nam zazidali tudi edino okno, tako da tudi zračiti ne moremo.

Marija KASTELEC:

Glede barvarne bi povedala, da smo zgradili ob hali plastike novo skladišče, za barvarno pa morajo biti požarne stene, zato bomo morali barvarno prestaviti. Sedaj iščemo lokacijo, kam prestaviti barvarno, da ne bi predstavljala nevarnosti za druge oddelke.

Ker pa je potrebno za pridobitev vseh potrebnih soglasij tudi precej časa, si prizadevamo, da bi ta dela lahko čimhitreje opravili in zagotovili s tem tudi boljše delovne pogoje.

Bernarda ČADEŽ:

Pripomnila bi še to, da premalo kurijo v popoldanski izmeni in nas tako večkrat zebe, hkrati pa tudi ne moremo prezračiti tako kot bi bilo treba.

Menim tudi, da bi mnogo manjkrat iskali zdravniško pomoč, če bi bili medsebojni odnosi v delovni sredini boljši. Tu mislim predvsem na razumevanje, od vodje oddelka do vodje tozda, ko ga prosiš za premešitev na drugo delovno opravilo, ker svojega dela ne moreš več opravljati tako kot bi bilo treba. Velikokrat se je že izkazalo, da te prošnji niso upoštevali, potem pa je kmalu prišlo do tega, da je delavka morala k zdravniku in v bolniško, ali pa so odhajale na preglede. Vse to pa povzroči daljšo odsotnost z dela in tudi precej stroškov, zato bi morali res težiti za tem, da bi kar čimveč takšnih problemov rešili že v delovni organizaciji.

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

3. V okviru svojega dela se vi prav gotovo srečujete z delovnimi pogoji delavcev. Kako je organizirana zaščita delavcev proti boleznim, ki izvirajo iz pogojev dela?

Katere so najpogostejše težave?

Kaj bi bilo potrebno ukreniti?

Marija KASTELEC:

Preden bi odgovorila na vprašanje, kako je organizirana zaščita zaposlenih proti boleznim, bi rada povedala nekaj o delovnih pogojih v Alpini.

Ropot je v glavnem problem montaže, plastike, vzdrževalnih obratov in orodjarne. Meja ropota je presežena le pri posameznih strojih. Zaskrbljujoče pa je, ker z zaščitnimi ukrepi ropota ni možno odpraviti, ampak ga le ublažimo.

Razsvetljava je razmeroma dobra v vseh proizvodnih oddelkih, razen v plastiki, kjer so se po dograditvi skladišča, ki je naslonjeno na plastiko, zazidala okna na severni strani hale. Zato bo tu potrebno povečati umetno razsvetljavo.

Gibanje zraka in kemijske škodljivosti v zraku sta dva pogoja, ki se medsebojno tesno povezuje. Pri nas je velik problem previsoka koncentracija v šivalnici in na posameznih mestih v montaži.

Če hočemo doseči »boljši zrak« t. j. znižati koncentracije, moramo onesnaženi zrak odvajati in v prostor dovajati svežega. Zato se poveča menjava zraka. Mislim, da je povsem jasno, da je nemogoče znižati koncentracijo topli, ne da bi povečali menjavo zraka (gibanje zraka), kar pa občutimo kot prepih. Zato se je potrebno topleje obleči. Problem okoli prepihov se pojavlja povsod, kjer so v delovnih prostorih vgrajene ventilacijske naprave. Posebno je to problem jeseni, ko se ne

kuri, jutra pa so že sveža in je dovajani zrak hladen.

Stranski problem ventilacijskih naprav je ropot. Ventilator, četudi je nov, skoraj neslišen, po določenem času postane glasen. Idealne rešitve pa tu ni.

Poseben problem, ki se pojavlja predvsem v starih zgradbah je prenatrpanost. Zlasti je ta problem prisoten na Colu, v Rovtah, v šivalnici v Žireh in skladiščih. Tudi prenatrpanost je močno povezana z visokimi koncentracijami v omenjenih obratih, saj so prostori prenizki in premajhni in dostikrat ne dosežemo 2 kv. m proste talne površine in 10 kv. m zraka na zaposlenega.

Našteti dejavniki delovnega okolja so pogosto merjeni. Poglavni problem predstavlja velika prekoračitev dovoljenih koncentracij hlapov organskih topil v šivalnici v Žireh ter na Colu in Črnem vrhu. Povem naj, da letos ta problem rešujemo z ureditvijo lokalnega odsesavanja z delovnih miz in da smo z eno izmed treh poizkusnih izvedb odsesavalnih miz, dosegli 300 % uspeh ter znižali koncentracije z 12—14 krat nad dovoljeno koncentracijo na 2—3 krat nad dovoljeno. Z nekaterimi izboljšavami pa še poizkušamo izboljšati uspešnost odsesavanja. Do konca leta pa naj bi tako opremili 17—20 delovnih miz na pripravi težke obutve v Žireh, na Colu in Črnem vrhu.

Nejko PODOBNIK:

Ali bi bilo z ekonomsko-organizacijskega vidika slabše, če bi organizirali proizvodnjo tako, da bi v enem prostoru bila prirojevalnica in šivalnica težke obutve, v drugem pa po istem principu težka izdelava gornjih delov?

Vinko BOGATAJ:

Ponekod so imeli pred leti prirojevalnico in šivalnico skupaj in pa celo tudi montažo. Tako so bile delovne celote zaključene. Pred časom pa so začeli ugotavljati, da to predvsem z ekonomsko-finančnega vidika ni donosno in da nastajajo določene izgube. Nekaj materiala, ki je bil še uporaben se na tak način, da so bile prirojevalnice ločene in združene z ostalimi oddelki, ni uporabilo. Zato pa so pričeli povsod stremeti za tem, da bi bile prirojevalnice centralne, s tem je bil tudi izkoristek materiala boljši.

Glede delovnih pogojev pa je res, da bi bili lahko veliko boljši, ko ne bi bili obe šivalnici skupaj. Možna bi bilo edino to, da bi v oddelku delo z lepili bolj izolirali od ostalih, ki ševajo ali celo spravili v poseben prostor in uredili vse potrebno, to pa je praktično neizvedljivo, zaradi tekočega traku.

Marija KASTELEC:

Lahko povem, da se nekaj podobnega načrtuje za novo halo na Colu, kjer bo prav gotovo ta problem upoštevan in bo zaradi tega tudi spremenjena tehnologija.

V šivalnici v Žireh pa to zaradi prostorske utesnenosti zaenkrat še ne bo možno izboljšati tako, da ne bi bilo več prekoračitev. Upamo pa, da se bo s postavitvijo novih delovnih miz z lokalnim odsesavanjem tudi tu stanje nekoliko izboljšalo.

Nejko PODOBNIK:

Kako pa je s primeri invalidnosti zaradi dela?

Marija KASTELEC:

Pri nas postaja resen problem staranje kolektiva. Prav gotovo se po 25. letih dela pokažejo posledice, poleg tega tudi s staranjem nastopijo še dodatne težave. Takih pojavov je kar veliko.

Menim, da je res to, da pri vodjih tozda največkrat ne naložimo na razumevanje in da stvar zelo težko izpeljemo oz. rešimo problem. Vendar, če delovnega mesta ni, čeprav je bilo dano priporočilo za spremembo, tudi kadrovska služba prerazporeditve ne more izvršiti.

Mira CEPUDER:

Marsikje so za takšne delavce organizirali invalidske delavnice, kjer lahko delavec dela še najmanj 15 let, medtem ko bi v prejšnjem okolju ne mogel več. Vendar se še v večjih krajih kot je Kranj, srečujemo s problemom, kako zgraditi kakšno tako delavnico.

Menim, da igrajo pri tem veliko vlogo medsebojni odnosi,

kajti če se bi lahko sporazumeli, dogovorili za kakšno premestitev ipd., bi bilo tudi manj hude krvi na obeh straneh in lahko bi rešili veliko problemov.

Marija KASTELEC:

Pri premestitvah, npr. v šivalnici, je problem zaradi tega, ker bi bila edino premestitev iz oddelka za delavca koristna, če pa je znotraj oddelka, pa ne poma-ga, kajti prav toliko škodljivih hlapov organskih topil bo zaužila tista delavka, ki, na primer, dela na pripravi, kot tista, ki dela tej delavki nasproti, na šivanju.

In kako je organizirana zaščita delavcev proti boleznim?

Vsak delavec, ki se namerava zaposliti pri nas, je poslan na predhodni zdravniški pregled. Na napatnici označimo škodljivosti, delovne razmere, fizične, psihične in obremenitve čutil pri delu, ki ga bo novoza-zaposleni opravljal. S predhodnim zdravstvenim pregledom se ugotavlja in ocenjuje, če je delavec sposoben opravljati določeno delo.

Med zaposlitvijo pa je kontrolirano zdravstveno stanje (periodični zdravstveni pregledi) tistih delavcev, ki so med delom izpostavljeni škodljivostim in nevarnostim. V primeru, da se na periodičnem pregledu ugotovi, da se je zdravstveno stanje delavca poslabšalo, je potrebno delavca premestiti na drugo delo, kjer ne bo več istih škodljivih vplivov. Prav pri premestitvah pa nastopajo težave, ki smo jih že omenili, ko ni na razpolago primernih del, ker je na drugem delu slabši osebni dohodek itd.

Seveda pa je sprotno ugotavljanje škodljivosti (meritve) tudi eden izmed zaščitnih ukrepov in obenem pokazatelj neurejenih delovnih pogojev, kjer je potrebno izvesti popravke, pa

razgovor za urednikovo mizo — razgovor

naj bo to prezračevanje, sprememba tehnološkega postopka in podobno.

Mislim, da se bodo pogoji uredili v letu 1981 za Col in Črni vrh, ker bodo tam zgrajeni novi delovni prostori. Novogradnja se načrtuje tudi za obrat v Rovtuh. Delno se bodo z ureditvijo lokalnega odsesavanja znižale koncentracije hlapov organskih topil v šivalnici že do konca letošnjega leta. Vendar pa bo šivalnica še naprej imela slabe delovne razmere. Izboljšanje delovnih razmer v šivalnici bi se doseglo, če bi pripravili za težko obutev izločili v poseben prostor, saj je znano, da so se pogoji poslabšali takrat, ko sta se združili obe šivalnici.

Jaka BOGATAJ:

Prav gotovo ne moremo trditi, da so v naših proizvodnih oddelkih povsod zadovoljivi pogoji dela. Seveda so zelo različni na kar seveda vpliva delovni proces, ki ni povsod enak.

Zahteve tržišča pa so velike in zato je razumljivo, da tehnologije ne moremo prilagoditi tako, da bi se izognili slabim pogojem dela v celoti. Tako pride tudi do takih pogojev dela, ki slabo vplivajo na delavčovo počutje in tudi zdravje.

V TOZD Obutev je tudi razmeroma veliko starejših delavcev, pri katerih iz leta v leto opazamo še več najrazličnejših težav, ki izvirajo iz dolgotrajnega dela v delovnem okolju.

Začenja se pojavljati problem, kako delavca z najrazličnejšimi obolenji najbolj smotno vključiti v delo. Del, ki bi bila povsem primerna za starejše delavce, ki so poleg tega morda še oboleli, je razmeroma malo, starejših delavcev pa vedno več. Razmišljamo celo o potrebi organizacije posebne oddelka za celotno delovno organizacijo, da bi te delavce, primerno njihovim sposobnostim, vključili v delo.

4. Kakšno naj bi bilo sodelovanje med Alpino in Dispanzerjem za medicino dela?

Kako vi ocenjujete urejevanje razmer glede pogojev dela v naši delovni organizaciji?

Dr. Mira CEPUDER:

Do sedaj nismo mogli kdovekako misliti na sodelovanje, ker je namesto 6 ekip delala samo ena. Na srečo smo dobili novega zdravnika, dr. Dolenca in mislim, da se bomo sedaj lahko malo bolj posvetili posameznim delovnim organizacijam in skupno reševali probleme, ki jih je povsod vedno na pretek. Še posebno mislimo tu na sodelovanje prav z vašo

delovno organizacijo, v kateri so zaposlene pretežno ženske. Svetovali bi, da bi poklicali ekologa, ki bi lahko naredil prav veliko oz. svetoval za izboljšanje delovnih pogojev tam, kjer je to potrebno.

Nujno bi morali urediti tudi poseben prostor, kjer bi delale nosečnice in bi bile manj izpostavljene škodljivim vplivom. Idealno bi bilo, ko bi lahko obstoječa lepila zamenjali z manj škodljivimi, vendar to bi mo-

rali proučiti kemiki in napraviti določene poizkuse. Od vsakega novega lepila oz. izdelka, ki bi ga pričeli uporabljati pa morate zahtevati listo iz katerih sestavin je sestavljen.

Pri delu nas moti predvsem to, ko na pregledu ugotovimo, da delavec ne bi smel več delati na tistem delovnem mestu in napišemo predlog za premestitev, kasneje pa ugotovimo, da ta premestitev v delovni organizaciji ni bila izvršena. Tako pa je tudi pregled popolnoma brez pomena.

Periodične preglede pa bi morali imeti na 6 mesecev.

Sodelovanje pa je potrebno vzpostaviti tudi s splošnim zdravnikom in ga pritegniti, da bi še bolj sodeloval pri razreševanju vseh teh problemov. Pri organizaciji dela, bi moralo biti to sodelovanje še toliko bolj razširjeno, da bi organizacija delovnega opravila postala

teamsko delo in ne bi bila odvisna samo od odločitve npr. mojstra oz. samoupravne odločitve kadrovske komisije, temveč sklop strokovnih mnenj ljudi, ki se s tem ukvarjajo.

Zaključek:

Problemi na področju delovnih pogojev so torej znani.

Mnogo jih lahko rešimo doma, marsikaj pa v sodelovanju z dispanzerjem za medicino dela. Predvsem v pogledu oblikovanja delovnih opravil bo treba sodelovati tudi z zdravstvenimi delavci v Žireh.

kadrovske novice

Irma Dolenec referent za delovna razmerja

V zadnjem mesecu je nastopilo delovno razmerje 11 delavcev, z delom pa je prenehalo 5 delavcev, kar kaže da se število delavcev v mesecu oktobru ni bistveno povečalo.

Največ novih delavcev je nastopilo v TOZD Prodaja Žiri in sicer: Nada Podobnik v od-

premnom oddelku, Anton Pintar in Alojz Oblak v marketing oddelku, Božica Mihalič v prodajalni Varaždin, Kata Jagnjič v prodajalni Slavonski Brod II, Mirjana Paulič v prodajalni Bjelovar, Nevenka Zorč v prodajalni Nova Gorica in Mira Kuzmanović v prodajalni Banja Luka II. Delovno razmerje v delovni skupnosti skupnih služb sta nastopili pripravnički Majda Pivk in Helena Kavčič, po odsluženju kadrovskega roka je nastopil delo Ivan Ža-

kelj v TOZD Plastika Žiri.

V tem mesecu sta z delom v TOZD Obutev Žiri prenehali Ivanka Žakelj iz oddelka šivalnice in Marija Jereb iz prikojevalnice zgornjih delov obutve, v delovni skupnosti skupnih služb, v oddelku kuhinje, pa je prenehala z delom Franciška Vehar. Z delovnim razmerjem v TOZD Prodaja Žiri, prodajalna Maribor, je prenehala Emerika Marzidovšek, v prodajalni Reka pa Đurda Ševrlica.

Pozočili so se

Kati Kulaš ob vstopu na novo življenjsko pot želimo veliko sreče in razumevanja z zakoncem.

Popravek:

V prejšnji številki smo pomotoma objavili, da so darovali za mrliško vežico sorodniki in sodelavci Ane Martinšek z Dobračeve. Pravilno bi bilo sorodniki in sosedje Ane Martinšek z Dobračeve — 1.500.— dinarjev.

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Sindikati i članovi sindikata koji rade udaljeno od matičnog poduzeća

Sindikalna organizacija ima ulogu, da štiti interese radnika u svim njegovim oblicima, kako tumačenja prava i obaveza radnika, upoznavanja sa pozitivnim propisima našeg društva, obezbjeđenje oko osiguranja zimmice, bilo u hrani, ogrevu, zatim u materialnom položaju, kada se radnik ili član njegove obitelji nalazi bilo u materijalnom ili zdravstvenom položaju, da sam ne može riješiti problem u kojem se našao.

Medjutim u našem slučaju, naši članovi sindikata, koji se nalaze udaljeni od matičnog poduzeća u većini slučajeva ne mogu koristiti sve ove momente, kao ostali radnici koji se nalaze u sastavu radnog kolektiva, iz razloga udaljenosti od matičnog poduzeća.

Primjera ima mnogo. U prvom redu topli obrok, zimmica, drvo za ogrev, izleti i tome slično.

Danas, kada cijene na tržištu dostižu nesnosne visine u drugim kolektivima vidimo na oglasnoj ploči: zimmicu možete preuzeti tu i tu po toj i toj cijeni, drvo za ogrev možete preuzeti tu i tu po toj i toj cijeni. Medjutim za naše radnike udaljene od radne organizacije to je nemoguće. Pokušali smo se priključiti nekoj od radnih organizacija u našem gradu, pa smo dobili odgovor: Imate svoj sindikat pa tražite od njih, jer njemu plaćate sindikalnu članarinu i njihovi ste članovi sindikata.

Iz izloženog je vidljivo, da bi naša sindikalna organizacija trebala naći rješenje, kako bi ublažila ovaj problem, a ne samo da prilikom isplate ličnih dohodaka obustavi zakonsku članarinu.

Članovi sindikata prodavaonice
»Alpina« Z a d a r

Druga plat medalje

V zadnji številki časopisa smo lahko prebrali tudi nekaj kritike na račun sicer visoko cenjene skupine za adaptacije in sicer v prodajalni Kranj in Zagrebu. Zato smo povprašali vodjo vzdrževalne službe Antona Žiberta, da nam pojasni nekatere pomanjkljivosti, ki smo jih izvedeli ob obisku navedenih prodajal.

Anton ŽIBERT:

Kar zadeva sodelovanje z delavci v prodajalnah menim, da je lahko uspešno takrat, kadar imamo na razpolago dovolj prostora, ki ga prodajalna potrebuje za skladiščenje, in prodajnega prostora.

V Kranju pa je objekt pod zaščito Zavoda za spomeniško varstvo, zato smo se morali prilagajati predvsem razpoložljivemu prostoru in potrebno je bilo večkrat meriti. Kar zadeva slabo pomerjene police, bi morali konkretno povedati, za katere police gre.

Pri dograjevanju polic smo skušali upoštevati predvsem njihove želje, s tem smo zaprli nekatere prehode, kar pa ni v skladu z običajnimi težnjami glede na ostale naše prodajalne. Za velikost prodajnih pultov smo se odločili v soglasju z vod-

stvom prodajne mreže in nekaterimi poslovođji, zato smo v zadnjem obdobju in tudi sedaj upoštevali te dogovore in izdelali take pulte, ki jih ponavadi zahtevajo v naših prodajalnah. V glavnem smo zastarele pulte, ki so jih uporabljali v naših prodajalnah, že odstranili v zadovoljstvo prodajalcev seveda, ki so s tem pridobili potreben prostor.

Preproga res ni bila odrezana, ponavadi jo odrežemo iz takšnega materiala, da pristaja tlaku, verjetno pa je tu šlo za pomanjkanje takšnega materiala.

Stopnic je v prodajalni 5, pa tudi prostor je tak, da je več regalov dosegljivih tudi od tal.

Stoli za prodajalno so bili nabavljeni, vendar smo se kasneje dogovorili, da ne bodo pritrjeni na zid, ker bo tam prostor

za razstavo obutve, zato pridejo v poštev še stoli s podstavki. Problem pa je nastal zato, ker smo morali počakati na podstavke, ki nam jih je dobavitelj dobavil v določenem roku.

Glede električne napeljave nam je električar povedal, da je bilo delo v redu opravljeno in ocena poslovođje bi morala biti bolj konkretna. Morebitne napake, ki so mogoče nastale pri delu, smo takoj odpravili, svetlobna telesa postavili skladno z opremo in predvsem upoštevali njihove želje.

Pripomnil bi še, da so vrtljake za razstavo čevljev v prodajalni že imeli, vendar so jih vrnili, tako da so se med prevozom še polomili.

Vhodna vrata so le začasna rešitev in čakamo, da bodo izdelana nova, ker takšna izdelava terja več časa.

Ogrevanje je bilo prvotno predvideno s centralno kurjavo, ker pa se v zadnjem času pojavlja problem s to kurjavo smo se odločili za ogrevanje s termoakumulacijskimi pečmi,

ki pa še niso ustrezno nameščene.

Menim tudi, če gre za adaptacijo, ni nujno, da je vsa oprema nova, ampak bi vsaj tisto, kar je še uporabnega, lahko obdržali.

O pripombah v zvezi z adaptacijo v Zagrebu, bi seveda moral vedeti kaj bolj konkretnega, zakaj delo ni bilo uspešno opravljeno in kdo se ni zavzel.

Povem pa lahko, da je bil v tem času največji problem zaradi pomanjkanja delavcev, skupine so delale tudi v več prodajalnah hkrati. Zavedati pa se moramo, da imajo isti ljudje tudi ogromno dela v tovarni, ki ga morajo opraviti najprej.

Mislim, da v prodajalnah tudi ne poznajo razmer v katerih dela naša grupa za adaptacije, vendar kljub temu se skušamo prilagajati, da bi rešili probleme tako v tovarni kot tudi v prodajalnah.

A. K.

Delo ostaja

V začetku novembra smo se za vedno poslovili od našega dolgoletnega predsednika sindikalne organizacije Pavla Kopača.

Njegovo delo je zares tako

vraščeno v razvoj Alpine, da ga ni mogoče prezreti.

Predvojni sindikalni delavec, borec, samoupravljalec, sindikalni aktivist, ki je med prvimi oral ledino samoupravljanju v Alpini.

Leta 1950, jeseni je v imenu delavcev prejel ključ nove tovarne — kot član upravnega odbora. Od tedaj je bil vedno z Alpino.

Glavni normirec, ki se je v obdobju 1948—1950 s tem delom seznanil na Ministrstvu za rudarstvo in industrijo Slovenije, funkcionar, ki so ga vsi cenili, vedno na strani delavcev, tak je bil Pavel Kopač.

Nosilec več odlikovanj: tako je skromno prizadevanje družbe za njegovo delo pa ostaja med nami — in je naše.

Jožetu Seljaku

Pred kratkim smo se poslovili od našega upokojenca Jožeta Seljaka. Med prvimi je začel delati v naši tovarni, vse do leta 1950, ko je bil upokojen. Ohranili ga bomo v trajnem spominu, saj je v prvih povojnih letih veliko pripomogel k razvoju Alpine.

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Važno je da vemo

Nekaj besed o polletnem delovanju SIS

Občinska skupnost za izobraževanje je v prvem polletju 1980 imela 69 milij. in pol prihrankov, kar predstavlja 48 % od planiranih v tem letu. Od tega je bilo porabljenih 67 milij. ali 46 %. Ostalo jim je še dva milijona din.

Med dohodki so največja postavka za svobodno menjavo dela s šolami za kar so porabili 52 milij., za štipendije 411 tisoč, za skupni program z republiško samoupravnim interesno skupnostjo, pa 570 tisoč din. Pri Ljubljanski banki so vezali in izločili za usmerjeno izobraževanje 10 milij. Za skupne službe so porabili 392 tisoč din. Iz sredstev usmerjenega izobraževanja je bilo porabljeno za gradnjo objekta dijaškega doma in ostalo za usmerjeno izobraževanje 24 milij.

Občinska kulturna skupnost je od planiranih sredstev dobila 10 milijonov ali 51 %.

Porabljeno je bilo skupno 10 milijonov ali 54 %. Za redni program je bilo potrebno 4 milijone 2 tisoč, za skupni republiški program so prispevali pet milij. 600 tisoč. Odplačali so za 22 tisoč din anuitet. Za stroške dela kulturne skupnosti in za prispevek za delovno skupnost so porabili 307 tisoč din.

Skupnost social. skrbstva je prejela v prvem polletju 9 milij. din od tega iz BOD 7 milij. in pol ali 48 % in ostalih prihrankov je bilo za 1 milij. in pol. V tem okviru so glavna postavka prispevki za vezancev, kar predstavlja 530 tisoč dinarjev.

Odhodki so znašali skupno osem milijonov in pol to je 46 %. Od tega je bilo porabljeno za redno dejavnost skoraj 6 milijonov, za stroške samoupravne interesne skupnosti in organov 153 tisoč, za anuitete so porabili 275 tisoč in za solidarnost in skupne naloge v republiki 665 tisoč din. Za stroške delovne skupnosti z delovno enoto socialne službe je bilo porabljeno en milijon 254 tisoč din.

Kmetijsko zemljiša skupnost je pridobila 5 milij. in pol dohodka ali 68 odstotkov od planiranih sredstev za preobrazbo zemljišč, in sicer je od tega bilo porabljeno za agromelioracijo zemljišč, 1 milij. 500 tisoč din, vodni skupnosti je bilo odstopljeno 600 tisoč din, za stroške delovne skupnosti in organov pa 295 tisoč din ali skupaj 30 % planiranega programa.

Povsem drugačno stanje pa je s sredstvi za pospeševanje kmetijstva, kjer se je za realizacijo programa zaradi izpada prihodka, ki je glavni vir,

ustvaril primanjkljaj sredstev v znesku 6 milij. din. Pri tem so mišljene neporavnane obveznosti po samoupravnem sporazumu iz 1. 1979 po stopnji 0,40 % od bruto OD. Sam program pospeševanja je stal 4 milij. 300 tisoč din ali 34 % vendar s pomočjo najetih premostitvenih kreditov, ki pa niso nikakor rešitev iz nastalega položaja pri reševanju zagotavljanja hrane in pospeševanja kmetijstva, kar je med drugim tudi eden resolucijskih sklepov. Brez najetja kredita je bil tekoči priliv le 912 tisoč. Pri tem opozarjamo, da je ostal primanjkljaj že v letu 1979 za skoraj 3 milij. din.

Skupnost otroškega varstva je v polletju 1980 skupno zbrala preko 15 milijonov dinarjev. Od tega iz OD 12,5 milij. ali 49 % planiranih sredstev. Iz ostalih dohodkov pa skoraj 2,5 milij. Odhodki so znašali v 6 mesecih 15 milij. ali 51 %. Med njimi so bili glavni izdatki za redno in dopolnilno dejavnost vrtcev, kar zneslo skoraj 10. milij., za kritje raznih anuitet kreditov pa so porabili 3,7 milijonov dinarjev. Stroški za delo organov samoupravnih interesnih skupnosti so znesli 265 tisoč, otroški dodatki kmečkim otrokom pa so bili izplačani v višini 768 tisoč din. Za štipendije je bilo porabljenih 125 tisoč in za delovne usluge skupnih služb 313 tisoč din.

Občinska raziskovalna skupnost v tem letu ni imela nikakršnih prihodkov. Njeni dohodki so odstopljena sredstva republiške raziskovalne skupnosti na osnovi predloženega zahtevka dokumentiranega s programom. V tem letu so razpoložljiva sredstva le v prenešenem znesku iz leta 1979, kar zneslo 48 tisoč.

Ta so porabljena v skupnem znesku 43 tisoč in to za nagraje investicijam 10 tisoč, za skupne službe in bančne stroške ter stroške sej organov pa 33 tisoč din.

Samoupravna stanovanjska skupnost je za sredstva družbene pomoči v letu 1980 planirala in programirala 38 milij. prihodkov. Od tega je bilo v prvem polletju zbrano 28 milij. Ostanek pa je prenos iz preteklega leta. Skupaj je bilo porabljenih 6 milijonov 800 tisoč din ali 18 % od predvidenih. Glavna poraba je bila namenjena za premije namenskim varčevalcem, kar je zneslo 1 milij. 200 tisoč. Ostalo je bilo porabljeno za nakup stanovanj v Frankovem naselju, za stroške planiranja delovne organizacije Lokainvestu, kar zneslo 670 tisoč, krediti borcev in za delež

nerazvitim občinam je bilo porabljeno 900 tisoč din, za delovanje stanovanjske skupnosti oz. organov 636 tisoč in za delovanje delovne skupnosti 321 tisoč. Stroški za nakup stanovanja v predvidenem znesku 13 milij. 400 tisoč din bodo porabljeni, ko bodo zgrajena stanovanja v drugem polletju.

Občinska komunalna interesna skupnost je v polletju zbrala 28 milij. din. Od tega za vzdrževanje in urejanje komunalnih objektov ter prispevka za mestno zemljišče 88 % od planiranega za leto 1980. Od tega so oddvojili za vzdrževanje in urejanje komunalnih objektov 16 milij. ali 45 %. Za komunalno urejanje zemljišč je bilo realizirano le 17 %, na kar pa so vplivali utemeljeni razlogi.

Temeljna telesnokulturna skupnost je imela v prvem polletju za 6 milij. in pol prihrankov oz. 52 % od planiranih. Od tega se je zbralo iz osebnih dohodkov 5 milij. in pol ali 48 % in ostalih prihrankov je bilo za milijon, od tega pa kar 800 tisoč iz preteklega leta prenešenih dohodkov.

Odhodkov so imeli pet milij. in pol ali 46 %. Za skupni republiški program so odvojili 544 tisoč. Delovni organizaciji žičnic so odvojili 1 milij. in 344 tisoč. Investirali so tudi v športno halo 500 tisoč in poravnali kredit, prejet za realizacijo programa v letu 1977, občinski izobraževalni skupnosti v višini 198 tisoč. Za temeljni občinski program so porabili 2 milij. 700 tisoč in za delo strokovnih služb 405 tisoč din.

Občinska požarna skupnost je zbrala v prvem polletju 51 % planiranih prihodkov ali 4 milij. 200 tisoč. Planiranih prihodkov po programu je bilo 8 milij. Skupnost je zbrala za en milij. in pol finančnih sredstev ali samo 18 %.

Glavna poraba so dotacije za gasilske domove in sicer 221 tisoč.

Za preventivne preglede so porabili 83 tisoč in za dejavnost občinske gasilske zveze 800 tisoč din. Za dejavnost skupnih služb in funkcionalne stroške požarne skupnosti so porabili 288 tisoč. Vrnili so tudi kredit, in sicer v višini 78 tisoč din.

Iz gradiva samoupravne interesne skupnosti

V POKOJ ODHAJAJO

Dolgoletnim sodelavkam Ivanki Žakelj, Mariji Jereb in Frančiški Vehar želimo ob odhodu v pokoj še mnogo let trdnega zdravja ter sreče in zadovoljstva v domačem krogu.

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Na izletu v Bosni in Hercegovini

V prejšnji številki je pomotoma izpadel del sestavka Ivana Revna, ki ga objavljamo v tej številki:

Za seboj smo pustili tudi ostanke trdnjav, ki so v preteklosti kraljevale na strmih čereh nad kanjonom. Po ozki cesti prispemo v Jajce, stisnjeno ob sotočju rek Vrbasa in Plive.

Toda v Jajcu se ustavimo samo za kosilo v restavraciji ob slapovih Plive. Do Sarajeva je še dolga pot. Peljemo se ob Vrbasu navzgor do Donjega Vakufa, nato pa levo preko sedla v Travnik. V bližini Donjega Vakufa obratuje manjša tovarna vžigalic – Dolac. V Travniku si ogledamo rojstno hišo književnika in Nobelovega nagrajenca Ive Andrića.

S svojimi deli, kot so Travniška kronika, Most na Drini in drugimi se je uvrstil v sam vrh svetovne književnosti. Kot predstavnik gibanja Mlada Bosna je hotel prikazati Bosance kot narod, ki se bori za svoje nacionalne pravice.

Nimamo časa, da bi si ogledali Travnik in le bežno pogledamo v prodajalno »Alpina«, ki tukaj prodaja naše izdelke. Mesto je bilo pod Turki središče bosanskih vezirjev. Hrani mnogo njihovih spomenikov ali turbetov. Turki so tudi obnovili nekdanji stari grad in ga prilagodili svojim potrebam.

Ima nekaj lepih džamij in druge arhitekture iz tistih časov. V mestu je mnogo dobrih študentov s hladno

vodo, ki izvirajo na pobočjih mesta iz podnožij gora.

Pot nas vodi naprej po dolini reke Lašve, mimo mesta Vitez in že se znajdemo ob reki Bosni. Zenica ostane nekaj kilometrov nižje. Po pobočjih nad Kaknjem prenašajo vagončki na žičnicah premog iz posameznih oken (rudarskih jaškov), iz visokega dimnika termoelektrarne pa se vali gost dim. Znočilo se je. V Sarajevo prispemo iz jugozahodne smeri. Izgubljeno se vozimo po mestu. Šofer križari po enosmernih sarajevskih ulicah, dokler končno ne ugotovimo, da je Ilidža, kamor smo sicer namenjeni, čisto izven mesta, 10 km proti jugu. Nekako hitro najdemo hotel v Ilidži, kjer prenočimo.

Ilidža leži ob vznožju Igman Planine. V termalnih žvepljenih vrelih so se kopali že Rimljani in verjetno še prebivalci pred njimi. O tistih časih pričajo izkopanine rimskih kopališč in mozaikov.

Ko so blizu Ilidže na Budinskem polju leta 1890 kopali temelje za kmetijsko šolo, so našli na stare neolitske najdbe iz kamene dobe. Ostanke neolitskih selišč so stari 2400 let. Našli so ostanke zemunic in fino obdelanega kamnitega orodja. Iz teh časov je tudi butinjska keramika. Kakih štiristo let kasneje je prišel v te kraje slavonski človek, ki je bil že na višji razvojni stopnji.

Videli smo Bosno in obeležje njene slavne preteklosti

(nadaljevanje)

Spet smo mimo Ilidže in nameravamo preko Mostarja in Nevesinja za Tjentište. Ob cesti se ustavimo v bifeju, da se odžejamo, toda s postrežbo tako slabo kaže, da se vrnemo v avtobus. Tu tudi zvmemo za novozgrajeno cesto do Foče, ki nam skrajša pot za kakšnih 200 km. Spet smo se mimo Ilidže pri Sarajevu obrnili na desno mimo Hrastrnice. Na desni se dviga Igman, levo pa planinski masiv Jahorina, na čigar pobočjih so zimskošportni objekti, kjer bodo tudi bližnje zimске olimpijske igre. Cesta se počasi dviga. Malo, lepo meste-

ce Trnovo, in že se vzpenjamo po nekaj serpentinah na gorski prelaz. Spuščamo se v prijetno dolino Dobro polje. Od tu nižje pa se je nova cesta zajedla v strme prepadne stene doline reke Bistrice. Graditelji so imeli težak opravček, da so v te skale kanjona postavili tako cesto. Treba je bilo prebiti nešteto predorov, zgraditi marsikateri viadukt in armirano betonsko gradnjo, da so spravili cesto skozi tako nedotaknjeno neprehodno divjino. Vendar so s to gradnjo izredno približali ta predel Sarajevu. Pri Foči smo se priključili na cesto, ki poteka po dolini reke Drine. Foča je bila že kmalu osvobojeno ozemlje,

tukaj so bili tudi sprejeti prvi zakonodajni akti, poznani kot Fočanski predpisi. Ob Drini zavijemo desno navzgor. Vzpne se čez ne previsoko sleme pobočja Zelen gore. Drina ostane daleč spodaj na levi, ki se tudi izgubi dalje proti Črni gori. Cesta se spet spušča po naseljenem pobočju v dolino reke Sutjeske, ki se izteka v Drino. Na levi je Popov most, tu je pa že tudi legendarno Tjentište.

Vsa okolica Tjentišta je urejena kot spominsko rekreacijski objekt.

Tu počakamo na kosilo, saj smo že tudi pošteno lačni, pa tudi kratek počitek se nam prileže. Ko smo se ohladili od vožnje z vročim avtobusom in kosilo nam je dalo novih moči, da se odpravimo na ogled zgodovinskega muzeja, kjer nam z avdiovizuelnimi pripomočki skušajo prikazati stvarnost in pomen bitke na Sutjeski. Zatem si ogledamo še dokumentarno gradivo narodnoosvobodilne borbe, ter likovna dela umetnikov. V sestavu muzeja je tudi dvorana za nazoren pouk zgodovine ali seminarje.

Na mestu, kjer se je prva prebila prva proletarska brigada, je postavljen veličasten spomenik, ki zgovorno pripoveduje, kaj se je tukaj dogajalo.

Ta zgovorna pripoved, ki se dviga k soncu, k luči svobode navzgor v bosenske planine, v stene Zelen-gore, ko so se zdesetkani in izčrpani borci v obupnem in neizprosni boju za življenje ali smrt rešili iz obroča smrti, ki je v tej dolini rohnela v vsej svoji peklenski grozoti.

V boju na Sutjeski je sodelovalo 127.000 sovražnih vojakov, od tega 67.000 Nemcev.

Partizanov je bilo 17.000, ki so branili še 4.000 ranjencev. Bitka za ranjence je bila težka, kar preko 1200 je bilo zajetih in zverinsko pobitih. V obroču se je znašlo tudi na tisoče civilnih beguncev, od tega tudi veliko otrok sirot, ki so jih reševali že od zapadne Bosne in preko Jablanice dalje. Proboj na Tjentištu je bil 6. junija 1943. leta. Tu je bil menda ranjen tudi Tito.

Po ozki dolini Sutjeske, kjer so se pomikale utrujene kolone izčrpanih borcev, ranjencev in beguncev je neizprosno tolkel z visokih grebenov sovražnik. Podivjana sila narave pa je ob obilnem deževju spremenila strugo še v deroč narasel hudournik, ki je ob sovražnikovih težkih orožjih, minometih, letalskih in drugih strašnih eksplozivov, spremenilo dolino v strašen pekel, kjer so padala razparana drevesa, skale, ljudje in živina, nemočno razmesarjeni eden preko drugega v naraslo bobnenje vode in neba v brezno niča.

Sutjeska-krvava reka je nosila s seboj nabuhla trupla ljudi in živali pomešana z razcefranimi stoletnimi drevesi.

Nad Tjentištem je grob Save Kovačevića, ki je vodil odločilni preboj in pri tem preboju padel. Malo više pa tudi Ljubin grob, katerega je v tem boju branila četa mladih komunistov. Ko so šli v boj so govorili: Dokler boste slišali strele naših pušk iz Ljubinega groba vedite, da še branimo Ljubin grob, ko pa tega ne boste več slišali, vedite, da smo branili Ljubin grob do zadnjega moža. Na Ljubinem grobu je obeležalo 27 mladih komunistov.

Ivan Reven

Se nadaljuje

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Športna značka za otroke

Za starše predšolskih otrok

Telesna vzgoja je pomemben dejavnik psihofizičnega razvoja predšolskih otrok. Otrok se rad igra v peskovniku, pleza po plezalnih, rad preskakuje ovire, se igra gibalne igre, zelo rad pa še tudi meri svoje moči, svoje spretnosti, zmogljivosti in rad osvaja novo.

V tem smislu pomeni uvedba športne značke za predšolske otroke:

- bogatenje celotne vzgoje predšolskih otrok;
- popestritev nekaterih že razširjenih dejavnosti kot so izleti, spretnosti z žogo;
- obogatitev z nekaterimi novimi dejavnostmi kot so kolesarjenje, smučanje;
- sodelovanje s starši, ki bodo prav gotovo radi sodelovali pri izvedbi izletov, smučarskih tečajev in dobili ideje, kako obogatiti otrokovo življenje tudi doma.

Zgodnje vključevanje v telesno vzgojne dejavnosti, doživljanje radosti in zadovoljstva ter sreče ob svojem udeleževanju, ob nenehnem doseganju boljših lastnih uspehov, zapusti v otroku nedvomno neko trajnejše veselje do telesnovzgojnih dejavnosti, kar je že danes in bo v prihodnje še vedno bolj pomembno.

Tekmovanje za športno značko vsebuje torej vzgojno izobraževalne, zdravstvene, razvedrilne, športno tekmovalne in obrambne naloge. Tekmovanja za športno značko se lahko udeleži vsak otrok, ki je ali bo letos dopolnil 5 let. Tekmovanje traja do vstopa v osnovno šolo.

Program tekmovalja za športno značko vsebuje 4 naloge iz naslednjih psihofizičnih dejavnosti: 1. izleti, 2. smučanje ali plavanje, 3. kotkanje ali drsanje ali vožnja z dvokolesom, 4. spretnosti z žogo.

Za vsako opravljeno nalogo dobi otrok v tekmovalno knjižico ustrezno nalepko. Za vse štiri opravljene naloge dobi otrok zlato športno značko in diplomu »dobrega športnika«.

Vadba za športno značko bo vsak TOREK in ČETRTEK od 15.30—16.30 na spodnjem hodniku v osnovni šoli. Začeli pa bomo v torek, 11. novembra 1980. Vadba je brezplačna.

Otroci potrebujejo le primeren obleko (ki jih ne bo utesnjevala) in copate z gumijastim podplatom, ter beležko, v kateri bodo starše obveščali o izletih, starši pa bodo lahko vanjo vpisali želje ali pripombe glede vadbe.

Prijava naj vsebuje ime in priimek otroka, datum rojstva in naslov.

Milena Padovac

Ne pustimo, da nas preseneti sneg

Tedni pred zimo so že skrajni čas za telesno utrjevanje smučarja tekača. To je čas, katerega si bomo zavestno odtrgali od ostalega dela, se športno in vremenskim pogojem primeren oblekli in odšli v naravo.

Nikar ne obupujemo nad kislim vremenom. Tudi kadar smo na snegu velikokrat premočimo čevlje. V prijetno toplih prostorih naj nas ne zadržijo niti izredno mrzli dnevi. Zima s snegom zna biti izredno ostra in le če bomo pripravljeni, bomo lahko brez škode stopili na sneg ter tekli.

Kaj naj torej počnemo zunaj? Tekalci, ki nosijo s seboj že 4 ali več križev, se morajo paziti, da se ne naprezajo prekomerno. Začnejo naj z lahkim tekom, preidejo v živahno hojo in spet lahko tečejo. Z vsakim dnem vadbe več si lahko čas hoje skrajšajo in tudi živahnost teka je lahko večja. Velja pa, naj si pri tem merijo srčni utrip. Le ta naj v začetku nikakor ne

bo večji od 120—130 na minuto. Po daljšem obdobju vadbe pa lahko naraste tudi do 150, vendar nikakor ne več. Pospešeno vadbo, pri kateri bo srčni utrip 150/minuto ali pa krepko čez, naj si privoščijo le mlajši že telesno odlično pripravljeni tekači. Učinek vadbe bo še večji, če bomo s seboj vzeli tudi smučarske palice in z dolgim ter živahnim korakom stopili navkreber po gozdnih stezah in poteh, saj si bomo s tem krepili tudi mišice rok in ramenkega obroča.

Le z redno telesno aktivnostjo in z znanjem bomo dosegli primerno telesno pripravljenost. Tako nam v smučini ne bo potrebno stati ob strani in opazovati ostale tekače, kako z mirnimi, globokimi in pravilno ritmičnimi vdih in izdih hitijo mimo in se oddaljujejo, temveč se jim bomo pridružili.

Le tako nam bo tek na snegu v zadovoljstvo in posebno doživetje.

Stane Stanonik

Koledar nekaterih prireditev v smučarskih tekih

14. 12. Pokljuka
21. 12. Nova vas
28. 12. Črni vrh
10. 1. Dražgoše
18. 1. Duplje
1. 2. Nova vas
8. 2. Črni vrh nad Idrijo
1. 3. Kranjska gora
22. 3. Pokljuka
5. 4. Kranjska gora
19. 4. Komna

- Memorial mrtvega bataljona
Bloški tek 80
6. trnovski maraton 80
Po poteh partizanske Jelovice
Po poteh Kokrškega odreda
Bloški teki 81
7. trnovski maraton 81
2. tek treh dežel
3. poključski maraton
7. tek na Vršič
Elanov tek dvojic

prostorov kot te DO, ki jih lahko preberemo na tabli. Nepravilno je, da si prisvajamo družbeno lastnino za svojo uporabo.

Upajmo, da si ne bodo drznili rezervirati še polovico nove uranske ceste.

Ce smo že omejili čas parkiranja na 2 uri, potem bi kazalo to vsaj pravilno napisati!

Popravek

V rubriki Naši rojaki je v prejšnji številki tiskarski škrat zajel s polno žlico.

Rojak seveda ni že leta 1913. postal mojster, temveč 1953, v mladosti pa mu obleke ni kupil kovač, temveč Kovač iz Jarčje doline.

Ob pogledu na znak parkiranja dovoljeno samo za KZ, PTT, KS, itd. — se sprašujemo, kje smo pa drugi občani drugi oškodovani vozniki, ki smo zaposleni v Alpini, Poliksu, Etiketi, Kladivarju itd.

Vemo, da smo ravno tako enakovredno prispevali za odkup in ureditev teh parkirnih

Od tu in tam

Od tu in tam

Od tu in tam

Odločnost, podjetnost, ambicioznost veje iz njegovih besed, ko govori o svoji življenjski poti in težavah.

Ko se pred Francem Strelom dvignejo spomini, se mu v očeh pojavi tudi zagrenjenost, pa ponos in ganjenost...

»Že leta 1938 sem imel na Breznici majhno trgovinico in veselje do trgovskega poklica«, zdi se naglo, kot se za trgovca spodobi. »Uspobil sem se za trgovca, postal komercialist in po vojni postal poslovodja NAPROZA (nabavna prodajna zadruga) v Žireh; ki je imela svoje poslovalnice tam, kjer so še sedaj žirovske trgovine.

Nekaj kasneje sem prevzel vodstvo industrijskega magazina sedanje Alpine. To so bili res težki časi pomankanja, zato so bile seveda tedaj živilske karte, pa točke za ostalo blago — in seveda dolge vrste.

Leta 1951—1959 pa je bil Franc direktor Trgovskega podjetja Žiri. »Ukinitve Trgovskega podjetja, ki je bilo med najboljšimi v tedanjem okraju ocenjujem za veliko napako tedanjih žirovskih funkcionarjev in drugih odgovornih ljudi.

Meni ni kazalo drugega in lotil sem se organizacije Komunalnega servisa, ki je opravljal obrne usluge Žirovcem, leta 1961 pa sem odšel v Škofjo Loko za direktorja Trgovskega podjetja Merkur, kjer sem ostal do leta 1968, kajti podjetje se je priključilo ABC.

Menim, da ima loška trgovina vseskozi mačehovski odnos do žirovskega konca, saj praktično v vseh teh letih ni bilo nobenega napredka, Žirovci pa milijarde zapravljajo drugje. Nujno bi morali pričeti z gradnjo blagovnice, ki bi morala imeti v svojem okviru tudi družbeno prehrano.

Ta ideja je stara že desetletja. S pokojnim Jožetom Gantarjem sva snovala idejni projekt, kjer naj bi bilo združena blagovnica, z restavracijo in hotelom. Toda nič ni bilo iz tega.

Leta 1968 pa je Strel odšel v mirnejše delo — za trgovskega potnika v IBI — Kranj. Kar vidi se mu, da je tukaj lahko delal mirneje, ko se začne v preteklost: »Človeku ob tako živem delu, kot je trgovina in organizacija, počasi popustijo moči in želi si mirnejšega dela.

Toda ni popustil. Začel se je ukvarjati s kinologijo (vzgojo psov) in tudi njegova zasluga je, da je škofjeloško območje v tem pogledu tako napredovalo in je bilo 10 let med prvimi v Sloveniji.

»Sedaj pa je že nekaj let moj konjiček balinanje in organizacija te dejavnosti. Vodil sem dela za gradnjo širinskega balinišča v Škofji Loki in v tem trenutku sem se spomnil, da smo imeli v Žireh možnosti realizirati zadnji Bloudkov projekt — lemi plavalni bazen.

Že sem bil v dogovoru z mladimi, ki so oblikovali brigade, toda spet ni bilo pravega razumevanja in seveda sredstev.

Sedaj pa je očetu in vsej družini že več let največje veselje in ponos sin Boris, ki je postal svetovno znani smučar.

»Zares sem ponosen na to. Vsa družina živi v tem! Vsi podpiramo Borisa, on pa je ostal skromen. Ob tem mi je seveda žal, da v Alpini pred leti ni bilo razumevanja za tekmovalce, ki jih sedaj iščejo najbolj znane tovarne smučarskih čevljev. Zares škoda.

Franc pa išče še novo delo v sadovnjaku za Malovrhom v Žireh. Točno ve, koliko dreves bo...

Tekst: Nežko Podobnik
Foto: Brigita Grošelj

Franck preuzeo vodstvo

Prvenstvo Zagreba u malom nogometu

Nema više neporaženih momčadi u prvoj ligi! Do sada vodeći Novi Zagreb doživio je u susretu s Alpinom uvjerljiv poraz. Igrači Alpine, a naročito Ivanković oduševili su sve prisutne izvrstnom igrom. Postigli su tri zgoditka iz protunapada, koji mogu poslužiti kao model za pogotke u malom nogometu. Momčad Francka imala je u derbi utakmici s Kušlanovom dosta muke dok je postigla pobjedu.

Rezultati 7. kola: Paloma veterani — Marlboro 1:0, ZEA

— Grahova 2:4, Franck — Kušlanova 2:1, Orijent — Borongaj Sjever 4:3, Novi Zagreb — Alpina 0:3, Big Ben — Tehničar 1:0.

TABLICA

FRANCK	7	5	1	1	26:7	11
NOVI ZAGREB	7	5	1	1	16:8	11
ORIJENT	7	4	1	2	11:14	9
KUŠLANOVA	7	2	4	1	9:6	8
BORONGAJ SJEVER	7	2	3	2	15:11	7
ALPINA	7	3	1	2	15:14	7
TEHNIČAR	7	2	2	3	9:8	6
GRAHOROVA	7	2	2	3	13:16	6
ZEА	7	2	2	3	13:17	6
MARLBORO	7	2	1	4	10:18	5
BIG BEN	7	2	0	5	7:13	4
PALOMA VETERANI	7	2	0	5	6:26	4

Za mrliško vežico so darovali

— Viktor Štajer Žiri 83, 300 din ob smrti tete Ane Martinšek;

— Mirko Loštrec, Žiri 3, 200 din ob smrti Ivane Stanovnik — Kovačeve mame.

— Johan Stanovnik, Žiri 14, 1000 din, ob smrti mame Ivane Stanovnik

— Valentin Novak, Nova vas 77 ob smrti Dušana Kolenc 400 din namesto šopka.

— Vrstniki Dušana Kolenc 500 din namesto šopka

— Zdenka Kolenc ob smrti moža Dušana 1000 din.

— Ob smrti Pavla Kopača — 650 din, svojci

Sneg je res presenetil vse — takole smo se znašli!

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Krajevni praznik — slavnostno

Osrednja proslava letošnjega krajevnega praznika je bila prvič v prenovljeni dvorani družbenega doma v Partizanu. Združena je bila z razvitjem društvenega prapora Zveze rezervnih vojaških starešin v KS Žiri in podelitvijo nagrad krajevnih skupnosti.

Proslave so se poleg predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in teles krajevnih skupnosti udeležili še medobčinski sekretar Zveze komunistov Gorenjske Zdravko Krvina, predsednik skupščine občine Škofja Loka Viktor Žakelj, predstavnik občinskega komiteja zveze komunistov Roman Teržan in Fedja Vraničar, predsednik občinskega sveta Zveze sindikatov Janez Thaler in drugi.

Prapor je razvil in izročil predsedniku KO ZRVS Francu Jerabu predsednik sveta KS Žiri Vinko Markelj.

Gostje so pozorno spremljali zanimiv program

Seveda brez sodelovanja žirovskih delovnih organizacij tudi tokrat ni šlo. Boter prapora je sicer Krajevna skupnost Žiri, vendar je bila nujna podpora tudi delavcev delovnih organizacij. Trak je v imenu delavcev Alpine pripeljal komercialni svetnik — Lojze Kopač.

Krajevna organizacija Zveze rezervnih vojaških starešin je ob krajevem prazniku Žirov razvila svoj prapor.

Prapor je slavnostno razvil in izročil organizaciji predsednik sveta krajevnih skupnosti Žiri Vinko Markelj, v imenu KOZRVŠ pa je prapor sprejel predsednik KO Franc Jerab.

Gesla: »Za socialistično samoupravljanje« in »Za obrambo domovine«, katera so izvezena na tem praporu, imajo globok pomen za vse delovne ljudi in krajanje Žirov, še posebno pa obvezujejo rezervne starešine, da bodo v bodoče še bolj kot doslej, aktivni nosilci samoupravljanja in prvi v pripravi na splošno ljudsko obrambo v krajevni skupnosti in delovnih organizacijah.

Za prapor so darovali: vsi člani organizacije, vse delovne organizacije v kraju, družbeno-politične organizacije, posamezna društva in obrtniki in še nekateri posamezni krajanje.

Izven kraja so darovali: Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito SO Škofja Loka, Občinska konferenca ZRVS Škofja Loka, krajevne organizacije ZRVS: Gorenja vas, Poljane, Podlubnik in Frankovo naselje.

Vsem darovalcem velja iskrena zahvala!

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

Proslavo je zasnovala literarna sekcija DPD Svoboda Žiri z Mihom Nagličem na čelu. Žirovci smo lahko prvič slišali nekatera literarna dela nekdanjih borcev in druge prispevke, ki so osvetljevali čas izpred 37 let.

Literarna sekcija pa se je izkazala tudi tako, da je izdala Žirovski občasnik, ki naj bi odslej izhajal 2 x letno, in sicer ob krajevnem prazniku in kulturnem prazniku. Prav gotovo je tudi to dejanje pomemben prispevek k dviganju zavesti krajanov in možnost za vključevanje mnogih v literarno in tudi drugo dejavnost.

Letošnja priznanja krajevne

skupnosti so prejeli: Planinsko društvo Žiri, za svoje izredno razširjeno in množično delovanje, Ribiška družina Žiri predvsem za prizadevanje za varstvo narave in voda in ribji zarod, ki pomeni pomemben vir prehrane v slučaju potrebe.

Med posamezniki pa Andrej Naglič za svoje zgledno 53-letno delovanje v gasilski organizaciji, Vinko Kavčič za prizadevanja pri obnovi družbenega doma Partizan, Andrej Starman predvsem zaradi sodelovanja pri komunalni ureditvi Žirov in Milan Kavčič, za veliko prizadevnost in vsestranskost pri razvoju gasilstva in družbenega življenja v Račevi.

Andrej Starman

Andrej Naglič

Vinko Kavčič

Milan Kavčič

Največje presenečenje pa so prisotni doživeli z osvežujočim in kakovostnim nastopom Ženskega pevskega zbora, ki vodi pod vodstvom pevovodje Slobodana Poljanška šele 6 mesecev, vendar so članice pevskega zbora dokazale, da se s talentom in voljo da že v tako kratkem času pripraviti dober program.

To je naš kraj

To je naš kraj

To je naš kraj

V okviru praznovanja krajevnega praznika sta tekaška sekcija smučarskega kluba in komisija za rekreacijo pripravila tek po žirovskih ulicah. V posameznih kategorijah so zmagali

Srečanje 80-letnikov je postalo že tradicionalno. Tudi letos so se v družbenem domu Partizan srečali s predstavniki družbenopolitičnih organizacij, krajevnih skupnosti in rdečega križa naši najstarejši krajanje. Kljub starosti so pokazali izredno zanimanje za življenje in delo v krajevni skupnosti in računamo, da bo tako še naprej.

Avtomoto društvo je poskušalo letos namesto rallya pripraviti spretnostno vožnjo. Žal se je prijavilo le malo tekmovalcev, kot da žirovskim šoferjem manjka spretnosti — ali pa morda poguma.

V nedeljo, 26. oktobra je bilo še posebno slovesno. Pred Zadržnim domom so se zbrali pohodniki, člani družbenopolitičnih organizacij in društev in se odpravili v Jarčjo dolino, kjer je bila pri Selaku odkrita spominska plošča kurirjem kurirske postaje G 36. Seveda je odhod in tudi samo slovesnost spremljal tudi žirovski radio, nekaj s posnetki prireditev, oglasili pa so se tudi v direktnem prenosu iz Jarčje doline.

Vreme za tako tovariško srečanje, kot je bilo srečanje kurirjev in ostalih občanov pri Selaku, je bilo zares idealno. Tudi razpoloženje je raslo iz ure v uro in preraslo v res tovariško srečanje spominov na nekdanje težke dni.

Zbranim je na slovesnosti spregovoril predsednik Krajevne konference SZDL Peter Naglič, predsednik sveta ZSMS Krajevne skupnosti Žiri Milan Kopač pa je odkril spominsko ploščo.

Milan Kopač je odkril spominsko ploščo

Kot smo že omenili je Krajevna organizacija zveze rezervnih vojaških starešin razvila svoj društveni prapor in se tako pridružila ostalim društvom v krajevni skupnosti, ki prapor že imajo. Hkrati pa velja povedati, da je to prvi društveni prapor take organizacije v občini.

Žal je neugodno vreme preprečilo, da bi odprli tudi čistilno napravo, vendar je najpomembnejše, da je zgrajena. Prav gotovo lahko to ocenjujemo za enega najbolj pomembnih korakov v komunalni ureditvi Žirov.

Upajmo, da bomo tudi naslednja leta krajevni praznik praznovali s podobnimi delovnimi zmagami in dosežki.

»DELO-ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Stara vas 23. n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Obutev Žiri, TOZD Obutev Gorenja vas, TOZD Plastika Žiri, TOZD Prodaja Žiri in Delovno skupnost skupnih služb. Ureja ga uredniški odbor: Anica Govekar, Ra-

do Kavčič, Anton Eniko, Srečko Erznovnik, Ivan Reven, Mišo Čepak, Anuška Kavčič — tehnični urednik, Nejko Podobnik glavni in odgovorni urednik. Izhaja mesečno, naklada 2000 izvodov. Fotografije Brigita Grošelj. Tisk TK Gorenjski tisk, Kranj.